

KESKI-POHJANMAAN DIGITAALINEN KOMPASSI

Alueellinen toimenpidesuunnitelma

Tavoitteet ja toimenpiteet

SISÄLLYSLUETTELO

1 KESKI-POHJANMAAN DIGIKOMPASSIN LÄHTÖKOHDAT	1
1.1 Työpaketit.....	5
1.1.1 TP1- Aloitus	5
1.1.2 TP2- Tiekartta	6
1.1.3 TP3- Seurantajärjestelmät.....	6
2 SWOT-ANALYYSI.....	8
2.1 Digitaalisen osaamisen SWOT.....	8
2.1.1 Digitaalisen infrastruktuurin SWOT	10
2.1.2 Yritysten digitaalisen murroksen SWOT.....	12
2.1.3 Julkisten palveluiden digitalisaation SWOT	15
3 TAVOITTEET	19
3.1 Digitaalisen osaamisen tavoitteet	20
3.2 Digitaalisen infrastruktuurin tavoitteet	21
3.3 Yritysten digitaalisen murroksen tavoitteet.....	22
3.4 Julkisten palveluiden digitalisaation tavoitteet.....	22
3.5 Yhteenvedo digikompassin tavoitekokonaisuuksista	24
4 TOIMENPITEET.....	25
4.1 Digitaalisen osaamisen edistäminen	26
4.1.1 Innovaatiot ja teknologinen kehitys	26
4.1.2 Tietoturva ja saavutettavuus.....	27
4.2 Laajakaistainfrastruktuurin vahvistaminen	27
4.2.1 Datan keräämisen ja hyödyntämisen tukeminen	27
4.3 Yritysten digitaalisen murroksen toimenpiteet kyberturvallisuudessa	28
4.3.1 Rahoitusmahdollisuuksien selkeyttäminen pk-yrityksille.....	28
4.4 Julkisten palveluiden digitalisaation toimenpiteet	29
4.4.1 Digitukipalveluiden laajentaminen	30
4.4.2 Yhteistyön foorumit ja verkostot	30
4.5 Toimenpidekokonaisuudet.....	32
5 KESKI-POHJANMAAN DIGIKOMPASSIN JATKOSUUNNITELMA	34

LÄHTEET 35
LIITTEET

1 KESKI-POHJANMAAN DIGIKOMPASSIN LÄHTÖKOHDAT

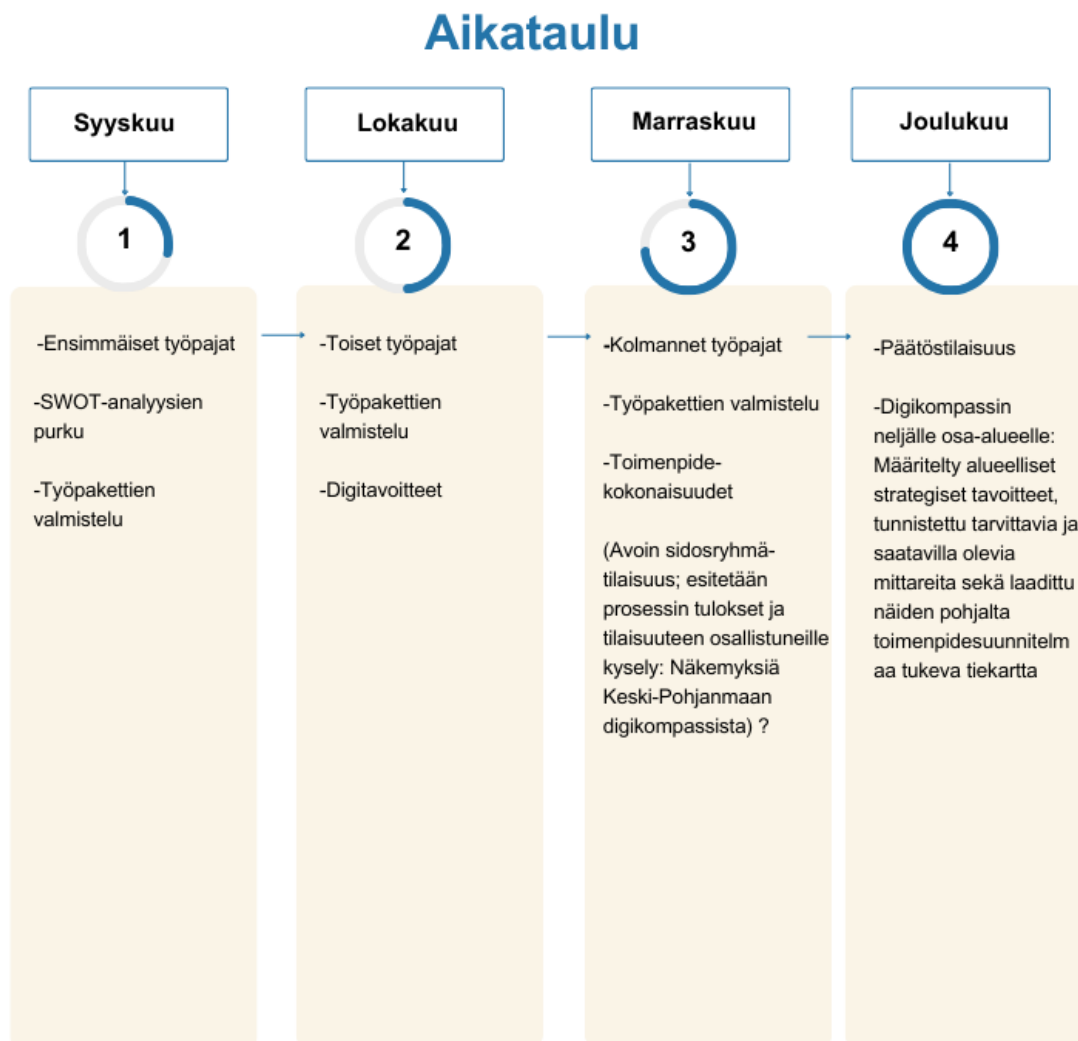
Digitalisaatio on prosessi, jossa perinteiset analogiset tai fyysiset aineistot ja toiminnot muutetaan digitaaliseen muotoon, mikä mahdollistaa tietojen tallentamisen, käsittelyn, jakamisen ja siirtämisen sähköisessä muodossa. Tämä pyrkimys parantaa tehokkuutta, saavutettavuutta ja innovaatiota eri aloilla, hyödyntäen tietotekniikkaa ja tietoverkkoja, jotta organisaatiot ja yksilöt voivat hyötyä entistä enemmän digitaalisten teknologioiden tarjoamista mahdollisuuksista. Digitalisaatio vaikuttaa laajasti yhteiskuntaan, talouteen, liiketoimintaan ja arkipäivän elämään.

EU:n komissio esitteli maaliskuussa 2021 politiikkaehdotuksen digitaalisesta kompassista, jossa esitetään visio ja tavoitteet digitalisaatiolle EU:ssa vuoteen 2030 mennessä. Digikompassin tavoitteet on jaettu neljään osa-alueeseen (Valtioneuvosto, 2028, s.12); ensimmäinen kärki on digitaalisesti osaava väestö ja työvoima, joka pitää sisällään tavoitteen, jossa 80 prosentilla väestöstämme olisi digitaaliset perustaidot. Seuraavana osa on digitaalinen infrastruktuuri, jossa halutaan verkkoyhteyksien osalta suojatut ja kestävät yhteydet; gigabitti kaikille. Yritysten digitalisaatio käsittelee kompassin kolmatta osa-aluetta digivihreän siirtymän sekä datatalouden kautta. Neljäntenä on digitaaliset julkiset palvelut, joista keskeisimmät tulisivat olemaan 100 prosenttisesti verkossa vuoteen 2030 mennessä. Keski-Pohjanmaan liitto on valmistellut maakunnallista digikompassia, joka luo kestäväää pohjaa Keski-Pohjanmaan seuraaville vuosikymmenille. Maakuntaliiton tavoite on, valtioneuvoston selonteon mukaisesti, että Keski-Pohjanmaan maakunta on houkutteleva, kilpailukykyinen ja digitaalisesti kyvykäs sekä luoda maakunnalliset strategiset digitavoitteet vuoteen 2030.

Kuvio 1. Valtioneuvosto, Digitaalinen kompassi.

Keski-Pohjanmaan maakunnan digikompassi on ottanut ensiaskeleensa neljän työryhmän voimin; digitaalisen osaamisen, infrastruktuurin, yritysten digitaalisen murroksen ja julkisten palveluiden digitalisaation työryhmät ovat täydessä toiminnassa. Ensimmäisissä työpajoissa tarkasteltiin kompassin jokaista kärkeä, kartoittaen maakuntamme nykytilannetta ja visioita tulevaisuudesta. Työpajoissa toteutettiin myös nelikenttäanalyysit ja ne toimivat perustana digitavoitteidemme ja toimenpidekokonaisuuksiemme rakentamiselle. Aikatauluun (Arnberg 2023) oli myös merkitty sidosryhmien ja kuntalaisten kuuleminen; mielipiteitä Keski-Pohjanmaan digikompassista. Suunnitelmana oli avoin sidosryhmätilaisuus, etäyhteyksiä hyödyntäen, loppuvuodesta 2023, jossa kaikki olivat tervetulleita jakamaan ajatuksiaan ja ideoitaan.

Kuva 1. Digikompassin aikataulu

Keski-Pohjanmaan maakunnallinen digikompassi jatkoi merkittäviä edistysaskeleitaan toisissa työpajoissaan. Näiden työpajojen keskiössä olivat maakunnan digitavoitteet ja niihin johtavat konkreettiset toimenpiteet. Keski-Pohjanmaan liiton tavoitteena oli luoda selkeä suunnitelma, joka perustuu aikaisemmin tehtyihin SWOT-analyyseihin ja vahvuuksiin, heikkouksiin, mahdollisuuksiin ja uhkiin. Työpajojen agendassa oli useita keskeisiä aiheita, kuten digitaaliset tavoitteet. Ensimmäisenä askeleena oli määrittää selkeät ja realistiset digitavoitteet Keski-Pohjanmaan maakunnalle. Näiden tavoitteiden pohjalta suunniteltiin konkreettisia toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi, koska tavoitteet heijastivat maakunnan tarpeita ja resursseja.

Kärjet ja painopisteet olivat myös puheenaiheena, sillä yhtenä merkittävänä aiheena oli digitaalisten kärkialueiden tunnistaminen. Työpajoissa keskusteltiin siitä, millä aloilla digitalisaatio voisi tuoda suurimmat hyödyt maakunnalle. Näiden kärkialueiden määrittäminen auttoi keskitämään voimavaroja ja resursseja oikeisiin kohteisiin. Toisten työpajojen jälkeen saatiin myös yhdistettyä kompassin kärkien tavoitteet ja toimenpiteet yhtenäiseksi kokonaisuudeksi taulukkomatriisien avulla. Työryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että tärkeintä on luoda yksi selkeä digikompassikokonaisuus, jonka tavoitteet ja toimenpiteet palvelevat koko maakuntaa.

1.1 Työpaketit

Keski-Pohjanmaan maakunnan digikompassiin liittyvät työpaketit ovat merkittäviä, sillä ne muodostavat kokonaisvaltaisen suunnitelman ja toteutusmallin maakunnan digitaalisen osaamisen kehittämiseksi ja digitalisaation edistämiseksi. Työpaketit auttavat organisoimaan ja ohjaamaan digitaalisen kehityksen toimenpiteitä ja varmistamaan, että tavoitteet saavutetaan suunnitellulla tavalla. Näin suuressa projektissa, maakunnallisen digitaalisen kompassin luomisessa, on tärkeää pilkkoa kokonaisuus pienempiin osiin, jotta kaikki oleellinen tunnistettaisiin ja työ olisi mielekkäämpää. Kokonaisuuden hahmottaminen helpottuu myös huomattavasti työpakettien myötä.

1.1.1 TP1- Aloitus

Työpaketin tehtävä oli alustaa ja tukea maakunnallisen digitaalisen kompassin toimeenpanoa. Ensimmäinen toimenpide oli luoda SWOT-analyysit kustakin digikompassin kärjestä. Tässä vaiheessa tehtiin kattavat SWOT-analyysit jokaisesta digikompassin kärjestä. SWOT-analyysi tarkoittaa vahvuuksien (Strengths), heikkouksien (Weaknesses), mahdollisuuksien (Opportunities) ja uhkien (Threats) kartoittamista. Analyysien avulla selvitettiin, millaisia vahvuuksia ja heikkouksia maakunnalla on jokaisella digikompassin osa-alueella ja minkälaisia mahdollisuuksia ja uhkia digitalisaatio tuo tullessaan.

Seuraavana toimenpiteenä olivat strategiset digitavoitteet. Tämä vaihe keskittyi asettamaan selkeät ja konkreettiset strategiset tavoitteet maakunnan digitalisaatiolle vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteet tulisi muotoilla niin, että ne tukevat maakunnan pitkän aikavälin kehitystä ja vastaavat havaittuihin mahdollisuuksiin ja uhkiin. Tavoitteiden tulee olla mitattavissa ja seurattavissa, jotta niiden saavuttamista voidaan arvioida. Toimenpidekokonaisuuksien luominen on olennainen osa digikompassin ensimmäistä työpakettia. Näiden kokonaisuuksien tulisi sisältää konkreettiset toimenpiteet ja projektit, jotka tukevat strategisia digitavoitteita. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi, koulutusohjelmat ja -tapahtumat, joilla vahvistetaan digitaalista osaamista maakunnassa, investoinnit digitaalisiin infrastruktuureihin ja teknologioihin, yhteistyön lisääminen muiden alueiden ja toimijoiden kanssa, digitaalisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto, turvallisuustoimenpiteet digitaalisten uhkien hallitsemiseksi.

1.1.2 TP2- Tiekartta

Työpaketin tehtävä on toteuttaa ulkoistettuna työnä digitaalisen kompassin visuaalinen tiekartta toimenpidekokonaisuuksien pohjalta. Tämä vaihe keskittyy tiiviiseen yhteistyöhön maakunnan sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa. Toimenpiteitä tässä vaiheessa voisivat olla työpajat, joissa keskustellaan ja tunnistetaan yhdessä tarvittavat toimenpiteet ja resurssit tiekartan edistämiseksi. Sisältötoiveet ovat myös tärkeitä ja se vaihe keskittyy määrittelemään digitaalisen kompassin tiekartan sisältöä ja toiveita. Maakunta voi esittää konkreettisia odotuksia ja vaatimuksia siitä, mitä tiekartan tulisi sisältää ja mitä tavoitteita sen tulee tukea. On laadittava selkeät ja tarkat ohjeet siitä, mitä toimenpiteitä ja strategisia tavoitteita tiekartassa tulisi huomioida. Yhtenä osuutena määritellään tiekartan visuaalinen ilme ja formaatti ja varmistetaan, että tiekartta on helposti ymmärrettävä ja käyttökelpoinen eri sidosryhmille.

Tarvitaan myös palveluntarjoaja tiekartan toteutukseen ja tässä voidaan harkita ulkoista palveluntarjoajaa, kuten konsulttiyritystä tai asiantuntijaorganisaatiota, toteuttamaan digitaalisen kompassin tiekartan käytännön toimenpiteet: tiekartan visuaalisen suunnittelun, teknisen toteutuksen ja projektinhallinnan. Keski-Pohjanmaan liitto käynnistää tarvittaessa tarjouskilpailun tai tulee pyytämään tarjouksia palveluntarjoajilta, jotka ovat erikoistuneet vastaaviin hankkeisiin. Maakuntaliitto vallitsee palveluntarjoajan, joka tarjoaa parhaan ratkaisun tiekartan toteuttamiseksi, ottaen huomioon budjetti ja aikataulu. Digikompassin työryhmät työskentelevät tiiviissä yhteistyössä valitun palveluntarjoajan kanssa varmistaakseen tiekartan sujuvan toteutuksen.

1.1.3 TP3- Seurantajärjestelmät

Työpaketin tehtävä on kartoittaa ja valita eri vaihtoehtoja seurantajärjestelmiin, joilla mitataan tavoitteiden etenemistä. Tavoitteena on löytää sopivat seurantajärjestelmät, jotka mahdollistavat digikompassin tavoitteiden mittaamisen ja etenemisen seurannan. Toimenpiteitä tässä vaiheessa voisivat olla olemassa olevien seurantajärjestelmien ja mittareiden identifiointi sekä arviointi, jotka liittyvät digikompassin strategiaan tavoitteisiin. Keski-Pohjanmaan liitto selvittää myös ovatko olemassa olevat järjestelmät riittäviä vai tarvitaanko uusien järjestelmien kehittämistä. Uutta dataa ei välttämättä tarvitse kerätä, vaan digikompassin työryhmät

yrittävät nojautua valmiisiin datalähteisiin; Tilastokeskus, Vipunen, DVV, olemassa olevat analyysit, operaattorit, Traficom, Business Finland, kuntien ja HVA:n talousarviotiedot. Tässä työssä täytyy myös arvioida järjestelmien tekniset vaatimukset ja kustannukset. Seurantajärjestelmien työpaketissa kartoitetaan myös mahdollisia kumppaneita ja asiantuntijoita, jotka voivat auttaa seurantajärjestelmien toteuttamisessa. Lopuksi työryhmät tulevat miettimään tuloksien kirjaamisen ja analysoimisen tapoja.

2 SWOT-ANALYYSI

2.1 Digitaalisen osaamisen SWOT

Digitalisaatio digitaalisen osaamisen saralla viittaa tarpeeseen hankkia ja kehittää taitoja ja kykyjä, jotka liittyvät digitaalisten teknologioiden, ohjelmistojen ja tietojenkäsittelyn käyttöön. Se vaatii ymmärrystä esimerkiksi ohjelmoinnista, tietoturvasta, datan analysoinnista ja digitaalisen viestinnästä. Digitalisaatio mahdollistaa uusien työmahdollisuuksien syntyminen, mutta samalla korostaa tarvetta jatkuvalla oppimiselle ja uusien digitaalisten taitojen omaksumiselle, sillä teknologiset muutokset ja innovaatiot ovat jatkuvia ja keskeisiä monilla eri aloilla.

Vahvuudet Keski-Pohjanmaan digitaalisessa osaamisessa nojaavat pitkälti oppilaitosten digitaaliseen kehittämishaluun. Digitalisuus on vahvasti integroitunut alueen koulutusjärjestelmään ja jokapäiväiseen toimintaan. Keski-Pohjanmaalla digitalisaation tuomat mahdollisuudet ovat ymmärretty, ja niillä on ollut keskeinen rooli alueen menestyksessä. Keski-Pohjanmaalla opiskelijoilla on mahdollisuus valita opintojen muoto omien tarpeidensa ja elämäntilanteensa mukaan. Opinnot voidaan suorittaa sekä hybridinä, jossa yhdistyvät lähiopetusta ja verkko-oppimista, että päiväopetuksena. Tämä joustavuus mahdollistaa työn, perheen ja opiskelun tehokkaan tasapainon. Lisäksi jotkut tutkinnot voidaan suorittaa lähes 100 % verkossa –näin opiskelijat voivat opiskella mistä tahansa (LIITE 1).

Digitaalisen osaamisen ytimessä on uusien oppimisympäristöjen tarjoaminen ja kehittäminen. Alueella tiedetään, että opetuksen ja oppimisen on pysyttävä ajan mukana, ja siksi panostamme jatkuvasti digitaalisiin oppimiskäytäntöihin. Tämä tukee opettajia ja opiskelijoita innovatiivisessa oppimisympäristössä, joka vastaa tulevaisuuden tarpeita. Oppilaitokset ovat osa valtakunnallista FUNET-verkostoa, joka takaa nopeat ja luotettavat verkkoyhteydet. Tämä on avaintekijä digitaalisen oppimisen onnistumiselle, koska se mahdollistaa saumattoman viestinnän ja resurssien käytön. Suuri osa opiskelijoille tarkoitetuista palveluista on saatavilla verkossa. Opiskelijat voivat hoitaa asioitaan, kuten ilmoittautumista ja kurssitulosten seuranta, helposti verkossa. Digitalisaation tuomien mahdollisuuksien ymmärtäminen ja jatkuva panostaminen digitaaliseen kehitykseen tekevät maakunnasta edistyksellisen ja kilpailukykyisen paikan oppia ja kasvaa.

Heikkouksiksi Keski-Pohjanmaan digitaalisessa osaamisessa lukeutuvat esimerkiksi opiskelijoiden etäverkkoyhteydet ja laitekanta. Tähän vaikuttavat alueelliset erot verkkoyhteyksien laadussa ja saatavuudessa, mikä voi rajoittaa opiskelijoiden mahdollisuuksia hyödyntää täysimääräisesti digitaalista oppimista. Lisäksi laitekanta voi olla riittämätön, jolloin osa opiskelijoista ei välttämättä pysty käyttämään tarvittavia digitaalisia työkaluja. Lisäksi digitaalisen etätöiden ja -opiskelun johtamisen taidot ovat nykyään todella tärkeitä, mutta niiden kehittäminen saattaa vaatia lisäinvestointeja; opettajat, työnantajat ja oppilaitokset tarvitsevat koulutusta ja ohjausta etätöntyöntekijöiden ja opiskelijoiden tukemiseen. Tällä hetkellä tämän eteen ei tehdä riittävästi systemaattista työtä ja se voi johtaa suuriin eroihin digitaalisessa osaamisessa.

Mahdollisuudet Keski-Pohjanmaalla ovat houkuttella osaajia ympäri Suomen ja maailman digitaalisten työkalujen ja etätöiden ansiosta – tarjoamalla korkealaatuista digitaalista opetusta ja monipuolisia oppimismahdollisuuksia. Tämä edistää kansainvälistä näkyvyyttä ja kulttuurista monimuotoisuutta. Digitaaliset oppimisympäristöt mahdollistavat opiskelun ja kansainvälisten luennoitsijoiden käytön ajasta ja paikasta riippumatta; opiskelijat voivat oppia milloin tahansa ja missä tahansa, mikä lisää joustavuutta ja mahdollistaa 24/7-opiskelun. Alueemme teknologiset innovaatiot ja uudet ratkaisut parantavat oppimisen tehokkuutta ja tarjoavat uusia tapoja käyttää digitaalista osaamista eri aloilla. Myös tekoälyn hyödyntäminen oppimisessa ja päätöksenteossa tarjoaa mahdollisuuksia tehostaa oppimisprosesseja ja palvelujen tarjoamista. Alueemme digikoulutustarjonnan yhteinen suunnittelu ja tarjonta vähentävät päällekkäisyyksiä ja varmistavat, että koulutus vastaa työelämän tarpeita.

Mahdollisuutena nähdään myös aktiivinen osallistuminen valtakunnallisiin digitalisaation kehittämishankkeisiin. Se tarjoaa mahdollisuuksia olla osa laajempaa digitaalisen osaamisen ekosysteemiä ja jakaa parhaita käytäntöjä. Alueellamme on tiivistynyt yhteistyö yritysten ja oppilaitosten välillä ja tämä luo mahdollisuuksia tarjota opiskelijoille käytännönläheistä koulutusta ja työharjoittelumahdollisuuksia. Voimme hyödyntää hankerahoituksia digitaalisen osaamisen kehittämiseen ja innovaatioihin. Nämä varat voivat tukea uusien hankkeiden käynnistämistä ja tutkimusta.

Uhkana Keski-Pohjanmaan digitaaliselle osaamiselle koettiin tietoturva, kansainvälinen vaikuttaminen ja jatkuva kehityspaine. Tietoturva on jatkuvasti uhkana digitaalisessa ympäris-

tössä. Alueen organisaatioiden ja oppilaitosten on oltava erityisen varovaisia, jotta henkilökohtaiset tiedot ja verkkojen turvallisuus säilyvät—tietomurrot ja verkkohyökkäykset voivat aiheuttaa suuria vahinkoja. Digitaalisen osaamisen alalla on jatkuva kierre kehittämiseen, koska uusien teknologioiden ja ohjelmistojen nopea kehitys vaatii jatkuvaa koulutusta ja päivitystä. Kasvava riippuvuus digitaalisista laitteista ja ohjelmistoista lisää tuen tarvetta erityisesti niille, jotka eivät ole kasvaneet digitaalisessa ympäristössä. Tarvitaan resursseja ja koulutusta, jotta kaikilla on tasa-arvoiset mahdollisuudet hyödyntää digitaalisia välineitä. Digitaalisten ratkaisujen on toimittava kaikille oppijoille, mukaan lukien niille, joilla on erityistarpeita.

Tämä edellyttää huolellista suunnittelua ja testausta, jotta varmistetaan saavutettavuus ja käytettävyys; on tärkeää varmistaa, että kaikilla oppijoilla on samat mahdollisuudet saavuttaa riittävä digitaalinen osaaminen. Digitaalisen sisällön ja ohjelmistojen tekijänoikeuksien hallinta voi olla haasteellista, erityisesti kun kyseessä on oppimateriaalien käyttö ja jakaminen verkossa. Epäselvät tekijänoikeuskäytännöt voivat rajoittaa digitaalisen sisällön saatavuutta.

2.1.1 Digitaalisen infrastruktuurin SWOT

Digitalisaatio digitaalisen infrastruktuurin osalta tarkoittaa laajakaista- ja verkkoinfrastruktuurin sekä tietotekniikan rakenteiden jatkuvaa kehittämistä ja uudistamista vastatakseen digitaalisen yhteiskunnan kasvaviin tarpeisiin. Tämä kattaa esimerkiksi nopeiden ja luotettavien internet-yhteyksien saatavuuden laajalle väestölle ja yrityksille, mikä on välttämätöntä digitaalisten palveluiden käyttöön ja liiketoiminnan kilpailukyvyyn kannalta. Lisäksi kyberturvallisuus on oleellinen osa infrastruktuurin digitalisointia, varmistaen, että verkot ja tietojärjestelmät ovat suojattuja mahdollisilta uhilta ja tietovuodoilta. Digitalisaatio infrastruktuurin saralla mahdollistaa innovaatiot ja uusien teknologisten ratkaisujen käyttöönoton niin yksityisellä kuin julkisellakin sektorilla.

Vahvuutena Keski-Pohjanmaalla digitaalisen infrastruktuurin osalta on tiivis yhteistyö, nopeat yhteydet ja koulutus. Yhteistyö on keskeinen tekijä digitaalisen infrastruktuurin kehittämi-

sessä. Maakunnassamme toimivat kunnat, yritykset ja oppilaitokset tekevät yhteistyötä varmistaakseen, että digitaalinen infrastruktuuri on kattava ja luotettava. Useat kunnat maakunnassa ovat aktiivisia laajakaistahankkeiden edistämässä. Tämä tarkoittaa, että alueella on tehty konkreettista työtä varmistaakseen, että nopeat ja luotettavat laajakaistayhteydet ovat saatavilla myös syrjäisemmillä alueilla. Tämä parantaa digitaalista saavutettavuutta ja mahdollistaa etätyöskentelyn, -opiskelun ja digitaalisten palveluiden käyttämisen sujuvasti. Näiden nopeiden yhteyksien ansiosta myös uusien teknologisten ratkaisujen hyödyntäminen on helpompaa (LIITE 2).

Maakunnassamme panostetaan valmennuksiin, jotka tukevat digitaalista osaamista. Valmennukset voivat kattaa etätyöskentelyn, datan hyödyntämisen ja muiden digitaalisten taitojen kehittämisen. Tämä auttaa kuntalaisia ja organisaatioita hyödyntämään digitaalista teknologiaa tehokkaasti.

Heikkoutena digitaalisessa infrastruktuurissa on datan kerääminen ja sen hyödyntäminen, joka on edelleen varhaisessa vaiheessa maakunnassamme. Organisaatiot, kuten koulut ja yritykset, saattavat kohdata haasteita datan keräämisessä ja sen tehokkaassa käytössä päätöksenteossa ja innovoinnissa. Puutteellinen data voi rajoittaa mahdollisuuksia kehittää älykkäitä ja datavetoisia ratkaisuja. Lisäksi syrjäisempien alueiden kuituyhteyksien vetäminen voi olla taloudellisesti kallista ja haasteellista. Tämä voi johtaa siihen, että näillä alueilla ei ole pääsyä nopeisiin ja luotettaviin yhteyksiin. Tämä voi aiheuttaa digitaalisen syrjäytymisen, kun osa maakunnan asukkaista jää ilman laadukasta verkkoyhteyttä.

Mahdollisuudet Keski-Pohjanmaalla tarjoutuvat alueen vireän TKI-toiminnan kautta – mahdollisuuksia kehittää uusia digitaalisia ratkaisuja ja innovaatioita. TKI-toiminta voi kattaa esimerkiksi älykkäät kaupungit, teollisuuden digitalisaation ja terveysalan teknologiaratkaisut. Tämä antaa alueen yrityksille ja oppilaitoksille mahdollisuuden luoda ja testata uusia digitaalisia tuotteita ja palveluita. Maakunnassamme pyritään panostamaan uusien ICT-puolen koulutusohjelmien käynnistämiseen, joka lisäisi digitaalista osaamista ja valmiuksia työskennellä digitaalisissa tehtävissä. Tarjoamalla laadukasta koulutusta digitaalisen teknologian alalla alue voi houkuttaa nuoria lahjakkaita yksilöitä ja tukea nykyisen työvoiman osaamisen kehittämistä.

Digitaalisen infrastruktuurin yksi keskeisimpiä mahdollisuuksia on kuituverkon laajentaminen ja parantaminen. Keski-Pohjanmaan maakunnassa se voi merkittävästi lisätä nopeiden ja

luotettavien verkkoyhteyksien saatavuutta. Tämä on olennaista yritysten kilpailukyvyille ja alueen asukkaiden digitaalisille mahdollisuuksille. Kuituverkkojen rakentaminen voi myös tukea älykkäiden kaupunkien ja IoT-ratkaisujen kehittämistä.

Loppujen lopuksi alueen kiinnostus digitaaliseen teknologiaan ja sen mahdollisuuksiin voi toimia voimavarana. Kun yritykset, oppilaitokset ja julkinen sektori ovat motivoituneita edistämään digitaalista kehitystä, yhteistyö ja investoinnit ovat todennäköisesti tehokkaampia.

Uhkana Keski-Pohjanmaalla on digitaalisen infrastruktuurin maakunnan haasteelliset maastot ja harva asutus. Ne asettavat haasteita laajakaistainfrastruktuurin kehittämiseksi ja näin ollen kuituverkon laajentaminen saattaa olla taloudellisesti kannattamatonta syrjäisemmillä alueilla, mikä voi johtaa digitaalisen kuilun syventymiseen maakunnan sisällä. Tämä asettaa kyseenalaiseksi alueen asukkaiden tasavertaisen pääsyn nopeisiin ja luotettaviin verkkoyhteyksiin. Toisaalta, vaikka digitaalinen globaali kehitys etenee nopeasti, Keski-Pohjanmaan maakunnassa saattaa puuttua voimakas kiinnostus kansainvälisyyteen ja globaaleihin markkinoihin. Tämä voi rajoittaa alueen yritysten mahdollisuuksia laajentua kansainvälisille markkinoille ja hyödyntää digitaalisen talouden tarjoamia mahdollisuuksia.

Syrjäytyminen on merkittävä uhka maakunnassa, joka saattaa jäädä väliinputoajaksi digitaalisessa kehityksessä. Tämä voi vaikuttaa negatiivisesti työllisyyteen, talouteen ja elinvoimaan alueella. Viimeisimpänä nostona uhkiin digitaalisessa infrastruktuurissa on tietoturva. On selvää, että digitaalisen infrastruktuurin laajentuminen lisää myös tietoturvauhkia. Tiedot ja verkkoyhteydet voivat olla haavoittuvia kyberhyökkäyksille ja tietomurroille. Kunnat tarvitsevat päivitettyä ja asianmukaista tietoturvakoulutusta ja -valmiuksia. Ilman näitä kunnat saattavat altistua tietoturvahyökkäyksille, jotka voivat aiheuttaa vakavia taloudellisia ja turvallisuusriskejä.

2.1.2 Yritysten digitaalisen murroksen SWOT

Digitalisaatio pk-yrityksissä merkitsee liiketoiminnan prosessien, tietojen ja viestinnän muuttamista digitaaliseen muotoon ja teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä. Se mahdollistaa tehokkaamman toiminnan, paremman asiakaspalvelun ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien

hyödyntämisen. Pk-yritykset voivat esimerkiksi automatisoida tehtäviä, laajentaa asiakaspalvelun verkkoon, parantaa päätöksentekoa datan analysoinnin avulla ja tavoittaa laajemman asiakaskunnan verkkokaupan kautta. Digitalisaatio auttaa kilpailukyvyä säilyttämässä ja kasvattamisessa nykyaikaisessa liiketoimintaympäristössä.

Vahvuuksina Keski-Pohjanmaan yritysten digitaalisessa murroksessa ovat ensinnäkin ymmärrys siitä, että digitalisaation tilanne vaihtelee yrityksittäin riippuen niiden koosta, toimialasta ja tarpeista. Maakunnassa toimii niin pieniä, keskisuuria kuin suuriakin yrityksiä, ja tämä monimuotoisuus tarjoaa mahdollisuuden oppia erilaisista digitalisaatiostrategioista ja soveltaa niitä omiin tarpeisiin. On tietenkin selvää, että alueellamme toimivat suuremmat yritykset ovat digitalisaation edelläkävijöitä verrattuna pienempiin yrityksiin. Isoilla yrityksillä on usein resursseja ja osaamista, jotka mahdollistavat digitalisaation etenemisen. Ne voivat investoida uusiin teknologioihin, kouluttaa henkilökuntaansa ja toteuttaa mittavia digitalisaatiohankkeita.

Yritykset maakunnassamme pyrkivät viemään digitalisaatiota eteenpäin erityisesti automaation avulla. Tämä tuo tehokkuutta ja kilpailukykyä liiketoimintaan, ja sillä on myönteisiä vaikutuksia tuottavuuteen ja kustannustehokkuuteen. Maakunnassamme tarjotaan myös monipuolista koulutusta ja järjestetään hankkeita, jotka tukevat yritysten digitalisaatiota. Tällaiset aloitteet tarjoavat yrityksille tietoa ja resursseja digitalisaation edistämiseen ja auttavat varmistamaan, että alueen yritykset pysyvät ajan tasalla teknologisessä kehityksessä (LIITE 3).

Heikkoutena Keski-Pohjanmaan alueella on hankkeiden ja rahoitusmahdollisuuksien epätie-toisuus, erityisesti pk-yrityksien kohdalla. Pienissä yrityksissä johto saattaa olla kiireinen käytännön työssä, eikä heillä välttämättä ole aikaa tai resursseja selvittää eri digitalisaatiohankkeita ja rahoitusvaihtoehtoja. Tämä voi rajoittaa yritysten kykyä hyödyntää ulkoista tukea digitaalisen kehityksen edistämiseksi. Myös ylisääntely voi hidastaa yritysten toimintaa ja innovointia. Liian raskaat sääntelyrakenteet voivat estää uusien digitaalisten liiketoimintamallien syntyminen ja vaikeuttaa kokeilutoimintaa. Yritysten on voitava ketterästi sopeutua digitaalisen markkinoiden muutoksiin ja innovoida uusia ratkaisuja ilman kohtuuttomia esteitä. Digitalisaation kehittämisessä on tärkeää, että tarjonta ja tarve kohtaavat. Alueen yritysten tarpeet saattavat vaihdella, ja on haasteellista varmistaa, että saatavilla olevat digitaalisen kehityksen resurssit vastaavat näitä tarpeita. Tämä voi johtaa siihen, että tietyt yritykset jäävät ilman tarvitsemaansa tukea tai resursseja.

Mahdollisuudeksi yritysten digitaalisessa murroksessa tunnistettiin Keski-Pohjanmaan alueella esimerkiksi prosessien automatisoinnin ja tekoälyn. Se voi johtaa kokonaistyövoiman tarpeen vähenemiseen, mikä on erityisen tärkeää alueella, joka voi kohdata työvoimapulaa. Prosessien automatisointi tehostaa toimintaa ja parantaa yritysten kilpailukykyä. Tekoälyn käyttö prosessien tehostamisessa vapauttaa aikaresursseja; yritykset voivat keskittyä strategiseen suunnitteluun, asiakaspalveluun ja luoviin tehtäviin, kun toistuvat tehtävät hoidetaan automaattisesti. Tämä lisää tehokkuutta ja innovointikykyä.

Maakunnassa on hyvin tarjolla kumppaneita, jotka voivat tukea yritysten digitaalista kehitystä. Koulutuslaitokset, tutkimusorganisaatiot ja teknologiayritykset ovat valmiita yhteistyöhön ja tarjoavat osaamistaan digitaalisten hankkeiden edistämiseksi. Myös julkinen sektori toimii alueella merkittävänä rahoittajana, osaamisen mahdollistajana sekä uusien palveluiden hankkijana. Se tarjoaa avun digitalisaation ja innovaation tukemiseen liiketoimintaympäristössä. Lisäksi julkisen sektorin keräämä data voi olla laajasti yritysten hyödynnettävissä, mikä luo mahdollisuuksia uusien palveluiden ja tuotteiden kehittämiseksi.

Alueemme toimintakenttä on sopivan kokoinen, mikä luo otollisen ympäristön yhteistyölle ja verkostoitumiselle. Pienemmät yritykset voivat hyötyä suuremmilta oppiakseen ja kasvattaakseen omaa osaamistaan.

Uhkana Keski-Pohjanmaan yritysten digitaalisessa murroksessa koettiin kyberturvallisuus; yritysten kasvaessa digitaalisesti, myös tietoturvan vaatimukset kasvavat. Kyberturvallisuus on nouseva uhka, ja yritysten on oltava entistä valppaampia suojaamaan tietojansa ja järjestelmiään. Yhden virheellisen klikkauksen seuraukset voivat olla tuhoisia, jos tietoturva-asiat eivät ole kunnossa. Toisena uhkana nähtiin resurssien puute ja digitalisaation kehittäminen vaatii resursseja, kuten aikaa, rahaa ja osaamista. Pienillä yrityksillä voi olla haasteita löytää riittävät resurssit digitaalisten hankkeiden toteuttamiseen. Tämä voi hidastaa niiden kykyä hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia. Työvoimaa tarvitaan myös lisää, mutta digitaalisesti valveutuneen ja osaavan työvoiman saatavuus voi olla ongelma. Vaikka digitalisaation merkitys kasvaa, osaavaa työvoimaa voi olla saatavilla liian vähän. Tämä voi rajoittaa yritysten mahdollisuuksia toteuttaa digitaalisia hankkeita ja innovaatioita.

Uhkana koetaan myös nuorten tiedon, osaamisen ja innokkuuden hillitseminen vanhoissa organisaatioissa. Johto voi olla joskus epä tietoinen digitaalisen teknologian mahdollisuuksista

ja tämä näyttäytyy haitallisena asiana, jos johto ei ymmärrä digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Se voi asettaa esteitä innovoinnille ja uudistumiselle, ja vanhaan muottiin asettaminen voi rajoittaa digitaalisen kehityksen etenemistä.

Vaikka digitaalisen teknologian avulla paikkariippumaton työskentely on mahdollista, jotkut organisaatiot saattavat vieroksua tätä käytäntöä. Tämä voi rajoittaa joustavuutta ja tehokkuutta työskentelyssä. Kaikkien yritysten, koosta ja iästä riippumatta, on tärkeä ymmärtää tulevaisuuden muutokset selkokielellä. Digitalisaation monimutkaisuus saattaa tehdä siitä vaikeasti ymmärrettävää. Asioita ei välttämättä esitetä selkokielellä eli kansankielellä, mikä voi vaikeuttaa digitaalisen kehityksen edistämistä kaikilla organisaation tasoilla. Ennakkoluulot ja vastustus voivat olla uhkana digitalisaation edistämiseksi. Ihmiset saattavat pelätä muutosta ja pitäytyä perinteisissä toimintatavoissa, mikä voi hidastaa innovointia ja digitalisaation omaksumista.

2.1.3 Julkisten palveluiden digitalisaation SWOT

Digitalisaatio julkisten palveluiden osalta viittaa prosessiin, jossa perinteiset julkiset palvelut ja prosessit muutetaan digitaalisiksi ja verkossa saataville. Tämä tarkoittaa, että kansalaiset ja yritykset voivat käyttää julkisia palveluita helposti ja tehokkaasti sähköisesti ilman fyysistä läsnäoloa. Julkiset tiedot ja dokumentit ovat digitaalisessa muodossa, ja vuorovaikutus viranomaisten kanssa tapahtuu usein verkkopalveluiden kautta. Digitalisaation tavoitteena on parantaa palveluiden saavutettavuutta, nopeuttaa päätöksentekoa ja vähentää byrokratiaa, mikä hyödyttää sekä julkisyhteisöjä että kansalaisia. Lisäksi se mahdollistaa tietojen tehokkaan jakamisen eri viranomaisten välillä ja edistää avoimuutta, mikä on keskeistä modernissa hallinnossa.

Vahvuutena Keski-Pohjanmaan julkisten palveluiden digitalisaatiossa on yhteistyö. Maakunnassa korostetaan yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Yhteistyön avulla voidaan jakaa resursseja ja osaamista digitalisaation edistämiseksi. Tämä mahdollistaa laajempien hankkeiden ja järjestelmien kehittämisen, mikä hyödyttää alueen asukkaita. Maakunnan julkisten palvelui-

den tarjoajat koostuvat useista pienemmistä organisaatioista ja kunnista, mikä antaa mahdollisuuden ketteryyteen ja kokeilujen tekemiseen. Pienet organisaatiot voivat nopeasti reagoida uusiin digitalisaatioon liittyviin haasteisiin ja mahdollisuuksiin, mikä tukee innovatiivisuutta. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue, Soite, on sitoutunut vahvasti digitalisaatioon ja sillä on selkeä tahtotila sekä suunnitelma digitaalisen kehityksen edistämiseksi; Digiohjelma. Kyseisellä sote-sektorilla on jo yhtenäistetty asiakas- ja potilastietojärjestelmiä, mikä parantaa terveyspalvelujen koordinoitua ja tehokkuutta. Soiten lisäksi maakunnassa harjoitetaan tiivistä yhteistyötä eri organisaatioiden ja kuntien kesken. Tämä edistää tietojen jakamista ja yhdenmukaistamista digitalisaation hyödyntämiseksi. Kunnat ovat ottaneet pilottikokeiluun lomakepalveluita ja ICT-osaamiseen panostetaan entistä enemmän (LIITE 4).

Heikkoutena on resurssipula digitalisaation edistämässä. Digitalisaatiohankkeet vaativat aikaa, rahaa ja osaamista, ja pienillä kunnilla saattaa olla haasteita näiden resurssien hankinnassa. Tämä voi hidastaa digitalisaation käyttöönottoa ja kehittämistä. Myös yksi merkittävä haaste on henkilöstön osaamisen ja riittävyyden varmistaminen. Julkisissa palveluissa tarvitaan pätevää henkilökuntaa, joka ymmärtää digitalisaation mahdollisuudet ja osaa hyödyntää niitä. Samalla on tärkeää, että henkilöstöä koulutetaan ja tuetaan jatkuvasti digitaalisissa taidoissa. Sosiaali- ja terveysalan välillä voi olla haasteita datan liikkuvuuden kanssa ja olisi erityisen tärkeää, että tieto liikkuu sujuvasti eri järjestelmien välillä. Se mahdollistaa tehokkaiden ja laadukkaiden palvelujen tarjoamisen, mutta tämä voi olla monimutkaista toteuttaa.

Digitalisaation myötä palvelut siirtyvät yhä enemmän verkkoon, mikä voi jättää osan väestöstä ilman riittävää digitukea. Erityisesti ikääntyneet ja vähemmän tietotekniikkaa käyttäneet ryhmät voivat kohdata haasteita digitaalisten palvelujen käytössä, ja tarvitaan resursseja heidän tukemisekseen. Palvelumuotoilu on myös erittäin tärkeä näkökulma digitalisaatiossa, ja sen pitäisi asettaa kuntalaiset keskiöön. Haasteena voi olla, että palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä ei aina oteta riittävästi huomioon kuntalaisten tarpeita ja toiveita, mikä voi johtaa epäonnistuneisiin digitalisaatiohankkeisiin.

Mahdollisuuksiin lukeutuu vahvuuksien mukaisesti tiivis yhteistyö pienessä maakunnassamme. Yhteistyö eri toimijoiden välillä on keskeinen tekijä digiprojektien onnistumisessa. Maakunnassa vallitsee yhteistyön ilmapiiri, mikä mahdollistaa resurssien ja osaamisen jakamisen digitalisaation edistämiseksi ja se luo synergiaetuja ja vahvistaa digitaalisten palvelujen kehittämistä. Digitaaliset julkiset palvelut voivat merkittävästi parantaa alueen asukkaiden

arkea; ne tekevät palveluista saavutettavampia ja käyttäjäystävällisempiä. Esimerkiksi sähköiset asiointipalvelut voivat säästää aikaa ja vaivaa, ja ne voivat olla käytettävissä ympäri vuorokauden. On selvää, että digituen ympärillä tapahtuva maakunnallinen yhteistyö on tärkeä voimavara. Kaustisen seutukunta on edistämässä digituen hanketta, joka auttaa tarjoamaan asukkaille tarvittavaa tukea digitaalisten palvelujen käytössä. Tämä on erityisen tärkeää, kun siirrytään perinteisistä palveluista digitaaliseen muotoon.

Kansalliset palvelut, kuten Suomi.fi, tarjoavat valmiita ratkaisuja, joita Keski-Pohjanmaan maakunta voi hyödyntää omassa digitalisaatiossaan. Kansalliset palvelut tarjoavat yhtenäisiä ja turvallisia digitaalisia ratkaisuja, jotka voivat säästää resursseja ja helpottaa palveluiden tarjoamista. Sekä laajat maakunnalliset hankkeet voivat olla avain digitalisaation edistämisessä. Ne mahdollistavat suurempien ja vaikuttavampien digitaalisten ratkaisujen kehittämisen, jotka hyödyttävät laajaa asiakaskuntaa. Yhteiset hankkeet voivat myös houkutella rahoitusta ja tukea digitalisaatioprojekteille.

Uhkana julkisten palveluiden digitalisaatiossa koetaan lainsäädännön muuttuminen, koska lainsäädännön muutokset voivat aiheuttaa haasteita erilaisten projektien toteuttamiselle. Vaatimusten ja säännösten muuttuessa palvelut saattavat joutua uudelleenarvioinnin kohteeksi, mikä voi viivästyttää hankkeiden etenemistä ja lisätä niiden kustannuksia. Digitalisaatio voi tuoda mukanaan myös uusia tehtäviä ja vastuita julkisille palveluille. Uusien tehtävien hoitaminen vaatii resursseja ja osaamista, mikä voi aiheuttaa lisäpainetta organisaatioille, jotka joutuvat kamppailemaan resurssipulan kanssa. Uhaksi koetaan myös paljon puhuttu muutosvastarinta, se voi olla merkittävä uhka maakuntamme digitalisaatiolle. Organisaatioissa ja henkilöstössä saattaa olla vastustusta uusien teknologioita ja toimintatapoja kohtaan. Tämä voi hidastaa digitalisaatioratkaisujen etenemistä ja vähentää niiden onnistumisen mahdollisuuksia.

Erityisesti terveydenhuollon alalla voi olla osaajapulaa digitalisaatioon liittyvissä tehtävissä. Taitavan henkilöstön hankkiminen ja pitäminen voi olla haaste, mikä voi vaikuttaa digitaalisten palveluiden kehittämiseen ja ylläpitoon. Ja vaikka digitalisaatio voi parantaa palvelujen saatavuutta, se voi myös lisätä digitaalista syrjäytymistä niillä, jotka eivät ole taitavia digitaalisten palvelujen käyttäjiä. Tämä voi johtaa eriarvoisuuden kasvuun ja vaatii erityistoimia, jotta kaikki asukkaat voivat hyötyä digitalisaatiosta. Uhkana on myös kyberturvallisuus, sillä kasvava digitalisaatio lisää kyberuhkia ja turvallisuusriskejä. Tietomurrot ja tietoturvaloukkaukset

voivat aiheuttaa merkittäviä ongelmia ja vaarantaa luottamuksen digitaalisiin palveluihin. Digitaalinen kehitys etenee nopeasti, ja julkiset palvelut saattavat jäädä jälkeen teknologian kehityksestä, jos niillä ei ole riittävästi resursseja ja osaamista pysyäksään ajan tasalla.

3 TAVOITTEET

Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalisesta kompassista on merkittävä strateginen asiakirja, joka ohjaa Suomen digitaalista kehitystä. Se asettaa maalle suuntaviivat ja tavoitteet, jotka liittyvät digitalisaation hyödyntämiseen eri sektoreilla. Keski-Pohjanmaan maakunta, kuten monet muutkin Suomen maakunnat, on tunnistanut digitaalisen transformaation mahdollisuudet ja haasteet. Valtioneuvoston digitaalisen kompassin selonteko tarjoaa meille Keski-Pohjanmaalla arvokkaan viitekehyksen, joka ohjaa digitaalisen kehityksemme suuria linjoja. Se muodostaa perustan, jonka päälle Keski-Pohjanmaan liitto voi rakentaa oman maakunnallisen vision ja tavoitteet. Keski-Pohjanmaan maakunnalliset digitaaliset tavoitteet ovat osa laajempaa kokonaisuutta, joka tukee Suomen matkaa kohti digitaalista tulevaisuutta. Maakuntaliitto on vakuuttunut siitä, että yhteistyön, innovaatioiden ja vahvan tahtotilan avulla maakunta voi saavuttaa nämä tavoitteet ja tehdä alueesta entistäkin kilpailukykyisemmän ja houkuttelevamman paikan asua ja toimia.

Keski-Pohjanmaan liitto suuntaa ajatukset maakunnan digitalisaatiossa kohti nykyaikaista ja tehokasta digitaalista maailmankuvaa, joka kattaa kansalaisnäkökulman, yritys­näkökulman ja julkishallinnon näkökulman. Maakuntaliitto korostaa digikompassissaan digitaalisten tuotteiden, eli älykkäiden ratkaisujen, merkitystä. Tavoitteena on antaa mahdollisuus ja tuki digitaalisten kärkituotteiden kehittämislle ja käytölle maakunnassa. Digikompassissa vahvistetaan digitaalisten innovaatioiden roolia Keski-Pohjanmaan kehityksessä, edistään siten alueen kilpailukykyä ja tulevaisuuden kasvua. Maakuntaliitto kannustaa aluetta edistämään voimakkaasti digitalisaatiota; digitalisaatio ei ole pelkästään kustannusten leikkaamista, vaan se tuo mukanaan tuottavuuden kasvua ja tehostaa julkista hallintoa. Tämä tarkoittaa vanhoista toimintatavoista luopumista ja uusien digitaalisten ratkaisujen omaksumista, koska taloudelliset resurssit ovat myös rajalliset.

Keski-Pohjanmaan liitto alleviivaa sen, että maakunnan ei välttämättä tarvitse olla digitalisaation edelläkävijä, mutta tavoitteena on olla keskitasoa parempi. Tämä mahdollistaa sen, että Keski-Pohjanmaa voi hyödyntää olemassa olevaa osaamistaan ja resurssejaan tehokkaammin digitalisaation edetessä. Kaiken kaikkiaan Keski-Pohjanmaan liitto luo digitaalisen maailmankuvan alueellemme, joka hyödyttää niin kansalaisia, yrityksiä kuin julkishallintoa. Keski-

Pohjanmaan liitto, kunnat ja julkisorganisaatiot huomioivat maakunnallisen digikompassin ja digitalisaatiotavoitteet omissa strategioissaan ja toimenpideohjelmissaan.

3.1 Digitaalisen osaamisen tavoitteet

Digitaalisen osaamisen vahvistaminen on ensimmäinen tavoite ja tehtävänä on varmistaa, että jokaisella Keski-Pohjanmaan asukkaalla ja opiskelijalla on mahdollisuus kehittää digitaalisia taitojaan ja hyödyntää digitaalisia oppimisympäristöjä (LIITE 6). Työpaikoilla etätöiden tekeminen on yleistynyt ja perustuu vahvasti luottamukseen ja työntekijän itseohjaavuuteen. Opintojen sisällöt uudistuvat ja opiskelu saa uusia muotoja. Opiskelijoiden vapaus valita opintojen muoto omien tarpeiden ja elämäntilanteen mukaan, erityisesti hybridinä tai päiväopetuksena, lisääntyy. Uusien oppimisympäristöjen tarjoamista ja kehittämistä tulee jatkaa, jotta ne vastaavat tulevaisuuden tarpeita.

Digitaalisten oppimisympäristöjen innovoinnin ja kehittämisen tavoitteessa keskitytään uusien oppimisympäristöjen tarjoamiseen ja jatkuvaan kehittämiseen, jotta voimme pysyä ajan tasalla ja vastata tulevaisuuden oppimistarpeisiin. Tavoitteena on edistää alueen teknologisia innovaatioita ja ratkaisuja, jotka tukevat digitaalista osaamista eri aloilla. Maakunnassamme täytyy osallistua aktiivisesti valtakunnallisiin digitalisaation kehittämishankkeisiin ja pitää yllä mahdollisuutta jakaa parhaita käytäntöjä. Tämä sisältää opettajien digitaalisen osaamisen vahvistamisen sekä digitaalisten oppimiskäytäntöjen integroimisen osaksi opetusta.

Tietoturva ja saavutettavuus tulee varmistaa. Keski-Pohjanmaalla täytyy huolehtia tietoturvan korkeasta tasosta ja varmistaa, että digitaaliset palvelut ja oppimisympäristöt ovat saavutettavia kaikille. Tarkoituksena on tarjota koulutusta ja ohjeistusta tietoturvasta sekä varmistaa, että digitaaliset sisällöt ja ohjelmistot ovat käytettävissä kaikille oppijoille, mukaan lukien erityistarpeita omaaville. Alueen oppilaitoksilla tulee olla nopeat ja luotettavat verkkoyhteydet, jotka tukevat digitaalista oppimista ja viestintää sekä täytyy lisätä etätöiden ja -opiskelun ohjaamisen taitoja opettajien, työnantajien ja oppilaitosten keskuudessa. Tavoitteena on houkuttaa, varsinkin ICT, osaajia ympäri Suomen ja maailman tarjoamalla korkealaatuista digitaalista opetusta ja oppimismahdollisuuksia.

3.2 Digitaalisen infrastruktuurin tavoitteet

Digitaalisen infrastruktuurin osalta tavoitteena on kattavan ja luotettavan laajakaistainfrastruktuurin varmistaminen. Erityinen painopiste on syrjäisempien alueiden yhteyksien parantamisessa; kuituverkon laajentaminen jokaiseen maakunnan talouteen ja yritykseen (LIITE 2/6). Maakunnassa tulee olla tarjolla toimivat, nopeat ja luotettavat yhteydet, joissa on otettu huomioon kyberturvallisuus. Hankkeet toteutetaan kuntien, yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön kautta laajakaistainfrastruktuurin kehittämiseksi. Tämä edistää digitaalista saavutettavuutta ja tukee etätyöskentelyä, -opiskelua ja innovaatioita ja samalla kannustamme yrityksiä ja oppilaitoksia yhteistyöhön digitaalisen teknologian kehittämisessä.

Alkutuotannon digitalisaatio on noussut keskeiseksi tekijäksi nykyaikaisessa elinkeinoelämässä, ja sen merkitys kasvaa jatkuvasti. Nopeiden ja luotettavien verkkoyhteyksien rooli on korvaamaton, sillä ne ovat perusta datan keräämiselle, analysoinnille ja jakamiselle maataloilla sekä esimerkiksi lypsyrobottien toiminnalle. Tarkat tiedot säästä, maaperästä, kasveista ja eläimistä sekä nopea pääsy niihin ovat elintärkeitä tekijöitä, kun maanviljelijät tekevät päätöksiä, jotka vaikuttavat tuotannon tehokkuuteen ja kannattavuuteen. Olipa kyseessä sadon ennustaminen, lannan levittäminen oikeaan aikaan tai karjan terveyden seuranta, digitalisaatio mahdollistaa maataloille tarkemman ja reaaliaikaisemman tiedon, mikä puolestaan edistää kestäväää maataloutta ja auttaa vastaamaan ruoan kysyntään.

Toinen kärkitavoite on datan keräämisen ja hyödyntämisen vauhdittaminen. Keskitymme edistämään datan keräämistä ja sen tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa. Laadimme suunnitelmia ja hankkeita, jotka tukevat organisaatioita datan hyödyntämisessä ja tarjoamme koulutusta ja resursseja datan hallintaan. Tavoitteenamme on vahvistaa maakunnan valmiuksia kehittää älykkäitä ja datavetoisia ratkaisuja.

3.3 Yritysten digitaalisen murroksen tavoitteet

Kyberturvallisuuden vahvistaminen on yksi tärkeimmistä yritysten digitaalisen murroksen tavoitteista. Keskeinen strateginen tavoite on varmistaa, että yritykset Keski-Pohjanmaalla ovat suojassa kyberuhkilta, joten tavoitteena onkin tarjota yrityksille koulutusta ja resursseja tietoturvan parantamiseksi (LIITE 3/6). Lisäksi pyritään edistämään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja tekemään yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa varmistaakseen, että yritysten digitaaliset järjestelmät ja tiedot ovat turvassa. Toisena tavoitenostona on rahoitus- ja tukimekanismien selkeyttäminen ja tämä tarkoittaa sitä, että tavoitteenamme on tehdä digitalisaatiohankkeiden rahoitusmahdollisuudet ja tukimekanismit selkeämmiksi erityisesti pk-yrityksille. Tällä hetkellä vain murto-osalla yrityksistä on riittävät tiedot aiheesta ja osaamista hyödyntää saatavilla olevaa apua. Tarjotaan helppokäyttöisiä resursseja ja ohjeita digitaalisten hankkeiden rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen. Näin pienemmät yritykset voivat hyödyntää ulkoista tukea digitaalisen kehityksen edistämässä.

Kolmantena tavoitteena on tietoisuuden lisääminen digitaalisista mahdollisuuksista. Keskeinen tavoite on kasvattaa yritysten ja johtajien ymmärrystä digitalisaation tarjoamista mahdollisuuksista. Tarjotaan koulutusta ja tietoa digitalisaation hyödyistä sekä järjestetään tilaisuuksia, joissa yritykset voivat oppia ja jakaa kokemuksiaan. Puretaan myös ennakkoluuloja ja vastustusta digitaalista muutosta kohtaan.

3.4 Julkisten palveluiden digitalisaation tavoitteet

Digitalisaation resurssien ja osaamisen varmistaminen on julkisten palveluiden digitalisaation keskeinen strateginen tavoite. Tärkeää on varmistaa riittävät resurssit digitalisaatiohankkeiden toteuttamiseen julkisissa palveluissa (LIITE 4/6). Tämä sisältää tarvittavat taloudelliset panostukset, henkilöstön kouluttamisen digitaalisiin taitoihin sekä yhteistyön resurssien jakamiseksi eri organisaatioiden välillä. Toisena merkittävänä tavoitteena on digituen tarjoaminen ja on varmistettava, että digitalisaation myötä siirtyvät palvelut ovat kaikkien saatavilla. Erityistä huomiota kiinnitetään haavoittuvien asiakasryhmien tukemiseen. Tavoitteena on tarjota digitukea, koulutusta ja resursseja näiden ryhmien tukemiseksi digitaalisten palvelujen käytössä.

Kolmantena tavoitteena tässä kompassin kärjessä on yhteistyön edistäminen ja yhtenäiset palvelut. Edistetään yhteistyötä eri organisaatioiden välillä ja tukea yhtenäisten digitaalisten palvelujen kehittämistä maakunnassa. Yhteistyön avulla resursseja voidaan jakaa ja digitalisaatiohankkeita toteuttaa tehokkaammin. Tavoitteena on myös hyödyntää kansallisia palveluita, kuten Suomi.fi, tarjoten yhtenäisiä ja turvallisia digitaalisia ratkaisuja. Hankitaan ulkopuolista rahoitusta ja tukea digitalisaatioprojekteille.

3.5 Yhteenveto digikompassin tavoitekokonaisuuksista

1. Digitaalisen osaamisen ja digituen vahvistaminen sekä innovatiiviset oppimisympäristöt

Tavoitteena on vahvistaa alueen digitaalista osaamista ja samalla innovoida oppimisympäristöjä. Kehitämme digitaalisia oppimiskäytäntöjä ja koulutusohjelmia, jotka tukevat asukkaiden ja yritysten taitojen kehittämistä.

2. Turvallisuus ja laajakaistainfrastruktuuri datan hyödyntämisen edistäjinä

Panostamme tietoturvaan ja laajakaistainfrastruktuuriin varmistaaksemme, että digitaalinen data on suojattu ja nopeasti saatavilla. Tavoitteena on mahdollistaa datan tehokas kerääminen ja hyödyntäminen, samalla vahvistaen kyberturvallisuutta.

3. Rahoituksen selkeyttäminen, tietoisuus ja yhteiset palvelut

Selkeytämme rahoitus- ja tukimekanismeja, jotta digitalisaatiohankkeiden rahoittaminen on helpompaa erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Lisäksi kasvatamme tietoisuutta digitaalisista mahdollisuuksista ja luomme yhteistyöverkostot eri organisaatioiden välillä tarjoten yhtenäisiä palveluja maakunnassa.

4 TOIMENPITEET

Keski-Pohjanmaan liitto on tunnistanut digikompassin toimenpiteiden suunnittelemisen merkityksen ja sitoutunut edistämään digitalisaatiota vahvasti maakunnassa. Konkreettisten toimenpiteiden ja tavoitteiden saavuttaminen vaatii harkittuja suunnitelmia ja ponnisteluja kaikilta sidosryhmiltä. Tässä luvussa keskitymme tarkastelemaan maakunnallisen digikompassin taustaa ja niitä toimenpiteitä, jotka työryhmät suunnittelivat edistääkseen digitaalista kehitystä Keski-Pohjanmaalla. Keski-Pohjanmaan maakunnallinen digikompassi perustuu vankkaan tietoon ja huolelliseen analyysiin, joka on saatu aikaan tiiviissä yhteistyössä alueen eri toimijoiden kanssa kuten yritysten, oppilaitosten ja kuntien kanssa. Tässä valmisteleavassa vaiheessa työryhmät tunnistivat ne avaintoimenpiteet, jotka olivat tarpeen digikompassin asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi.

Digikompassin valmistelun työpajoissa keskityttiin suunnittelemaan maakunnallisia konkreettisia toimenpiteitä. Nämä toimenpiteet vahvistavat digitaalista osaamista, luovat yhteyksiä ja verkostoja digitaalisen kehityksen edistämiseksi sekä varmistavat, että Keski-Pohjanmaan alue on valmis vastaamaan digitaalisen murroksen tuomiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. Huomio kiinnittyi erityisesti siihen, että toimenpiteet ovat käytännönläheisiä, mitattavissa olevia ja yhteisesti sovittuja, jotta niiden edistystä voi seurata ja varmistaa, että Keski-Pohjanmaa on oikealla tiellä kohti digitaalista tulevaisuutta. Toimenpiteiden seuranta, aikataulutus ja roolitus ovat jokaisen kunnan vastuulla, ja ne tulee laatia toimintasuunnitelmiin ja strategioihin kuntakohtaisesti.

Tavoitteena on, että tunnistetut toimenpiteet tukevat keskustelua, yhteistyötä ja innovointia Keski-Pohjanmaalla. Maakuntamme ei ainoastaan seuraa valtakunnallista kehitystä, vaan myös vaikuttaa siihen ja tarjoaa omat vahvuutensa digitaalisen Suomen rakentamiseen. Näiden toimenpiteiden avulla varmistetaan, että Keski-Pohjanmaa on paikka, jossa digitaalinen tulevaisuus on kestävä, osaava ja saavutettavissa kaikille.

4.1 Digitaalisen osaamisen edistäminen

Digitaalisen osaamisen edistäminen koulutuksessa on keskeinen tavoite, jonka edistämiseksi esimerkiksi oppilaitokset laajentavat digitaalisten oppimisympäristöjen tarjontaa ja kehittävät niitä vastaamaan tulevaisuuden tarpeita monipuolisesti. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus valita opintojen muoto, joka parhaiten vastaa heidän yksilöllisiä tarpeitaan, olipa kyseessä perinteinen päiväopetus, joustava hybridimalli tai muu vaihtoehtoinen opiskelutapa. Samalla oppilaitokset panostavat etäopiskelun kehittämiseen, tuoden siihen mukaan interaktiivisia toimenpiteitä, mikrokursseja ja virtuaalilaboratorioita, jotka rikastuttavat oppimiskokemusta ja tukevat opiskelijoiden digitaalista osaamista. Lisäksi luodaan kouluille yhteinen alusta, joka mahdollistaa opiskelijoiden ja opettajien välisen yhteistyön, resurssien jakamisen ja tiedonvaihdon, edistäen digitaalista vuorovaikutusta ja oppimisyhteisön rakentamista. Toimenpiteiden avulla tuetaan opiskelijoiden digitaalista osaamista ja valmiuksia tulevaisuuden haasteisiin vastaten.

Samanaikaisesti tulee panostaa koko maakunnan asukkaiden digitaalisen osaamisen kehittämiseen huomioimalla kaikki ikäluokat ja väestöryhmät. Digitaatiojen huomioiminen aloitetaan jo varhaiskasvatuksesta ja niitä tuetaan koko ihmisen elinkaaren ajan. Digitaatioja edistäviä koulutuksia ja kursseja tarjotaan alueen asukkaille, jotta kaikilla olisi mahdollisuus kehittää digitaalisia taitojaan. ICT-alan koulutus- ja työllistymismahdollisuuksia tulee markkinoida yhteiskunnassa toimiville eri ryhmille, sillä monimuotoinen osaajajoukko on tulevaisuuden menestyvän digitaalisen yhteiskunnan perusta. Laadukkaan ja tuloksekkaan etätyön edistämiseksi tarvitaan koulutuksia erilaisiin tarpeisiin, joilla edistetään sekä yritysten että oppilaitosten mahdollisuuksia hyödyntää etätyötä ja -opiskelua tehokkaasti.

4.1.1 Innovaatiot ja teknologinen kehitys

Digitaalisen osaamisen edistäminen vaatii tarkkaan kohdennettuja hankkeita, jotka tukevat yrityksiä digitaalisten työkalujen käyttöönotossa ja esimiestyön muutoksessa. Tavoitteena on ymmärtää, kuinka nämä digitaaliset työkalut voivat parantaa toimintaa ja tuoda lisäarvoa. Maakuntamme on syytä huomioida hyvänä tukipilarina innovaatioissa ja teknologisessä kehityksessä alueemme muutaman kunnan jo pitkään jatkunut kehittämisyhteistyö digitaalisten palveluiden saralla. Kehittämisessä hyödynnetään tekoälyyn liittyviä hankkeita, jotka avaavat ovia uusille mahdollisuuksille eri sektoreilla. Oppilaitoksia tulee kannustaa osallistumaan

myös valtakunnallisiin digitalisaation kehittämishankkeisiin ja niistä tuodaan parhaita käytäntöjä alueellisten toimijoiden kesken. Yhteistyö paikallisten tutkimusorganisaatioiden kanssa edistää digitaalisen opetuksen ja oppimisen tutkimusta ja kehittämistä, mikä luo perustan pitkäaikaiselle kasvulle ja innovaatioille.

4.1.2 Tietoturva ja saavutettavuus

Tietoturvan on oltava korkealla tasolla kaikissa digitaalisissa palveluissa ja oppimisympäristöissä. Koulutusta ja ohjeistusta tietoturva-asioissa tarjotaan opettajille, opiskelijoille ja muille käyttäjille, samalla lisäten tietoisuutta ja korostaen pienten laitteiden tietoturvaa. Tavoitteena on myös huolehtia siitä, että digitaaliset sisällöt ja ohjelmistot ovat saavutettavia kaikille, mukaan lukien erityistarpeita omaavat henkilöt. Verkkoyhteyksiä oppilaitoksissa parannetaan samalla kun tuetaan etätöön ja -opiskelun ohjaamisen taitoja opettajien, työnantajien ja oppilaitosten keskuudessa. Lisäksi olemassa olevia digitaalisia oppimisympäristöjä kehitetään niin, että ne houkuttelevat ICT-osaajia opiskelemaan ja työskentelemään alueella.

4.2 Laajakaistainfrastruktuurin vahvistaminen

Maakunnallisesti tulee neuvotella, suunnitella ja sopimuksin turvata kattava, laadukas ja edullinen laajakaistainfrastrukturiratkaisu jokaisen kunnan alueelle. Tärkeää on tiedostaa kuntiemme tietoliikenneyhteyksien kehitystyöosaaminen, jota voidaan hyödyntää koko maakunnassa. Maakunnan laajakaistayhteyksiä tulee parantaa ja kuituverkkoa laajentaa myös alueille, joissa ei ole saatavilla mobiililaajakaista verkkoa. Tavoitteena on tarjota nopeita ja luotettavia verkkoyhteyksiä kaikille maakunnan asukkaille, elinkeinojen harjoittajille, yrityksille ja julkiselle hallinnolle. Julkinen rahoituksen kohdentumista alueille ja kuntiin, joissa laajakaistaverkko on nykytilankartoituksen perusteella puutteellinen, tulee edistää.

4.2.1 Datan keräämisen ja hyödyntämisen tukeminen

Datan keräämistä ja sen tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa edistetään monin tavoin. Maakunnassa luodaan yhteinen tietopankki alueen julkisista ja yksityisistä tietolähteistä ja varmistetaan, että tiedot ovat tarkistettavissa ja päivitettävissä, jotta organisaatiot

voivat helposti käyttää niitä päätöksenteossa. Tarjotaan maakunnallisesti koulutusta ja resursseja datan hallintaan ja analysointiin, mukaan lukien koulutusta ja valmennusta organisaatioille datan keräämisestä, hallinnasta ja analysoinnista. Maakunnassa järjestetään seminaareja ja työpajoja, jotka korostavat datan tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa sekä tarjotaan foorumeita ja alustoja, joilla organisaatiot voivat jakaa tietoa ja kokemuksia datan hyödyntämisestä.

4.3 Yritysten digitaalisen murroksen toimenpiteet kyberturvallisuudessa

Yritysten digitaalisen murroksen toimenpiteet kyberturvallisuuden saralla kattavat monia näkökohtia. Yrityksille tarjotaan koulutusta ja resursseja kyberuhkilta suojautumiseksi; suoritetaan kartoitus yritysten tietoturvatilanteesta. Maakunnassa edistetään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja toteuttavat yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa järjestämällä seminaareja, webinaareja ja infotilaisuuksia. Lisäksi yrityksissä tulee varmistaa, että yritysten digitaaliset järjestelmät ja tiedot ovat turvassa mahdollisilta uhkilta, esimerkiksi suorittamalla simulaatioharjoituksia. Toimenpiteillä vahvistetaan yritysten kykyä kohdata nykypäivän digitaalisen liiketoiminnan haasteet ja uhkat kyberturvallisuuden näkökulmasta.

4.3.1 Rahoitusmahdollisuuksien selkeyttäminen pk-yrityksille

Erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille suunnattujen digitalisaatiohankkeiden eri rahoitusmahdollisuuksia tulee selkeyttää ja tehdä mahdollisimman helposti lähestyttäviksi; rahoitukseen liittyvät tukimekanismit tulee selkeyttää. Tämä toteutetaan parantamalla tiedotusta kunnissa esimerkiksi lisäämällä näkyvyyttä maakuntamme rahoitusosaamiseen julkisen ja yksityisen sektorin digihankkeiden osalta. Tarvittaessa luodaan selkeä verkkosivusto tai portaali, joka tarjoaa yksityiskohtaisia ohjeita ja resursseja digitaalisen hankkeen rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen. Sivusto sisältää infograafisia ohjeita sekä askel askeleelta -opastuksia, mikä tekee hakuprosessista sujuvampaa. Lisäksi tulee tarjota helppokäyttöisiä resursseja ja ohjeita digitaalisen hankkeiden rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen. Tällä tavoin pyritään tukemaan pk-yrityksiä digitaalisten investointien tekemisessä ja helpottamaan heidän mahdollisuuksiaan hyödyntää digitalisaation tarjoamia etuja. Digitoimistot ovat myös osaltaan mukana tukemassa näitä ponnisteluja.

Yritysten tietoisuuden lisääminen niiden käytössä olevista digitaalisista mahdollisuuksista on tärkeä osa toimenpiteitä. Tavoitteena on kasvattaa yritysten ja johtajien ymmärrystä digitalisaation tarjoamista mahdollisuuksista. Tarjotaan koulutusta ja tiedotusta digitalisaation hyödyistä, jotta yritykset voivat tehdä tietoon perustuvia päätöksiä. Jatkossa tulee järjestää myös erilaisia tilaisuuksia, kuten seminaareja ja workshopeja, joissa yritykset ja elinkeinotoimijat voivat oppia toisiltaan ja jakaa kokemuksiaan digitaalisista ratkaisuista. Näin yritykset voivat paremmin ymmärtää, miten digitalisaatio voi tuoda lisäarvoa niiden liiketoimintaan ja hyödyntää saatavilla olevia rahoitusmahdollisuuksia.

4.4 Julkisten palveluiden digitalisaation toimenpiteet

Julkisten palveluiden digitalisaation toimenpiteisiin kuuluvat resurssien varmistaminen ja henkilöstön digitaalisen osaamisen kehittäminen. Tämä toteutetaan julkisissa organisaatioissa muun muassa osaamiskartoituksilla ja koulutuksilla, jotka kohdistetaan julkisen sektorin esihenkilöille ja työntekijöille, jotta he voivat vahvistaa digitaalisia taitojaan. Koulutuksen sisältö kattaa laajan kirjon digitaalisen projektinhallinnan, tietoturvan, datan analysoinnin ja muiden keskeisten digitaalisten osa-alueita. Lisäksi digitaalisen osaamisen sertifiointiohjelma tarjotaan henkilöstölle, joka auttaa heitä kehittämään ja tunnistamaan taitojaan. Keski-Pohjanmaan maakunnassa tullaan huomioimaan vahvasti valtakunnallinen toiminta, esimerkiksi Oulun ja Kuntaliiton luoma digitalisaatiokartta-työkalu. Työkalu on tehty PowerApps toteutuksena ja sen avulla seurataan kuntien palveluiden digitalisaatioastetta (Testidata digitalisaatiokartasta Sharepoint-listana 2023) ja se tulisi sisältämään kuntien syöttämät listat palveluista, palvelukokonaisuuksista, vastuuyksiköistä, digitalisointiasteesta ym. Digitalisaatiokartta tullaan ottamaan käyttöön maakuntamme jokaisessa kunnassa. Tämän kaiken ohella luodaan tarvittaessa foorumeita ja alustoja eri julkisten organisaatioiden väliseen yhteistyöhön ja resurssien jakamiseen, mikä tehostaa toimintaa ja kitkee päällekkäistä työtä. Hankkeiden kokoaminen yhteen on olennainen osa digitalisaation edistämistä, mikä auttaa saavuttamaan synergiaetuja ja resurssien tehokasta käyttöä.

Title	Palvelukokonai...	Vastuuyksikkö	VAIHE 1: Asiaka...	VAIHE 2: Asian, ...	VAIHE 3: Asian, ...	VAIHE 4: Mahd...	VAIHE 5: Asiaki...	VAIHE 6: Päätö
Hoitokoti	Ikäihmisten palvelut	Asuminen	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Päiväkoti	Varhaiskasvatus ja koulutus	Varhaiskasvatus	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei
Parkkipalvelut	Kaupunki ja hallinto	Kaavoitus	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä	Vaihetta ei voida/tarvitse tehdä
Festivaalit	Kulttuuri ja vapaa-aika	Katu ja liikenne	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä
Uuden yrityksen perustaminen	Työ ja yrittäminen	Yrityspalvelut	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei

Kuva 2. Testidata digitalisaatiokartasta

4.4.1 Digitukipalveluiden laajentaminen

Julkisten palveluiden digitalisaation toimenpiteiden osalta digitukipalveluita laajennetaan ja kehitetään erityisesti haavoittuville asiakasryhmille. Keski-Pohjanmaan liitto perustaa digituen ohjausryhmän, joka koordinoi ja ohjaa digituen projektia maakunnassa sekä digituen työryhmän, joka toteuttaa toimenpiteitä. Digitukipisteet tuodaan jokaiseen kuntaan, varustettuna valtakunnallisella logolla, yhtenäisillä viestintätavoilla sekä foorumeilla. Näiden pisteiden kautta tarjotaan lähi- ja etätukea; puhelinneuvontaa, chat-palveluita ja sähköpostitukea, jotta kaikki voivat saada apua digitaalisten palvelujen käytössä. Lisäksi julkiset organisaatiot tarjoavat koulutusohjelmia ja digitaitokursseja haavoittuville asiakasryhmille, jotta he voivat parantaa digitaalisia taitojaan. Digitukiyhteisöjä ja -verkostoja luodaan paikallistasolla, joissa ikääntyneet ja muut tarvitsevat voivat jakaa kokemuksiaan ja saada apua. Maakunnassa rohkaistaan myös vapaaehtoistoimintaan, jossa diginatiivit voivat auttaa digitaidottomampia ihmisiä ja tukea digitukipalveluiden laajempaa saatavuutta ja käyttöä.

4.4.2 Yhteistyön foorumit ja verkostot

Tavoitteena on, että julkisen hallinnon organisaatiot ottavat käyttöönsä yhteiset digitaaliset alustat, jotka helpottavat eri organisaatioiden yhteistyötä ja mahdollistavat yhtenäisten palvelujen tarjoamisen maakunnassa; tarkastellaan eri alustojen integrointimahdollisuuksia uudelleen. Keski-Pohjanmaan liiton verkkosivuille luodaan digitalisaatiohankkeiden sivusto, joka

kokoaa yhteen maakunnassa meneillään olevien hankkeiden tiedot, vastuuhenkilöt ja kohde-ryhmät. Tämä toimenpide auttaa kitkemään päällekkäistä hanketyötä ja tehostaa resurssien käyttöä. Lisäksi yhteisiä digitaalisia alustoja hyödynnetään sähköisten asiointipalvelujen ja tietokantojen tarjoamiseen. Nämä palvelut mahdollistavat asiakkaille sujuvan ja yhdenmukaisen kokemuksen eri organisaatioiden tarjoamista palveluista.

4.5 Toimenpidekokonaisuudet

	Toimenpiteet	Seuranta	Aikataulu ja vastuut
Digitaalisen osaamisen ja digituen vahvistaminen sekä innovatiiviset oppimisympäristöt	<p>Osaamiskartoitus julkisen sektorin esihenkilöille ja työntekijöille.</p> <p>Tarjotaan koulutusta (julkinen sektori, yritykset, alueen asukkaat), joka kattaa digitaalisen projektinhallinnan, tietoturvan, datan analysoinnin ja muut keskeiset digitaidot.</p> <p>Laajennetaan opiskelijoille digitaalisten oppimisympäristöjen tarjontaa ja kehittämään niitä vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.</p> <p>Markkinoidaan ICT-alaa enemmän myös naisille.</p> <p>Huolehditaan, että digitaaliset sisällöt ja ohjelmit ovat saavutettavia kaikille mm. erityistarpeita omaavat henkilöt.</p> <p>Eri alustojen integrointi, kuten kouluille yhteinen alusta.</p>	<p>Digikompassin vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti. Vuoden välein digikompassin ohjausryhmä suorittaa kattavan arvioinnin siitä, miten toimenpiteitä on toteutettu ja miten niitä ollaan jatkossa toteuttamassa.</p>	<p>Kunnat laativat digikompassin toimenpiteille kuntakohtaiset aikataulut sekä roolitukset.</p>
Turvallisuus ja laajakaistainfrastruktuuri datan hyödyntämisen edistäjinä	<p>Nykytilan aluekartoitus ja sopimuksin turvata laajakaistainfrastruktuurin vahvistaminen erityisesti syrjäisillä alueilla; varmistaa nopeat ja luotettavat verkkoyhteydet kaikille alueen asukkaille ja yrityksille.</p> <p>Tiedotus kuntalaisille ja yrityksille laajakaistahankkeista ja niiden hyödyistä.</p> <p>Edunvalvonta julkisen rahoituksen varmistamiseksi.</p> <p>Ohjataan ja edistetään seminaarein ja työpajoin datan keräämistä ja hyödyntämistä päätöksenteossa ja innovoinnissa (esim. julkinen sektori, yritykset).</p> <p>Edistetään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja tehdään yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa; seminaarit, webinaarit, infotilaisuudet ja simulaatioharjoitukset.</p>		
Rahoituksen selkeyttäminen, tietoisuus ja yhteiset palvelut	<p>Selkeä verkkosivusto tai portaali, joka sisältää etenkin mikro ja pk-yrityksille yksityiskohtaisia ohjeita ja resursseja digitaalisen hankkeen rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen.</p> <p>Tilaisuuksia, joissa yritykset ja elinkeinotoimijat voivat oppia ja jakaa kokemuksiaan digitaalisista ratkaisuista.</p> <p>Digitalisaatiohankkeiden sivusto, joka tarjoaa kattavan katsauksen käynnissä oleviin hankkeisiin, vastuhenkilöihin ja kohderyhmiin.</p> <p>Seurataan palveluiden digitalisaatioastetta Digitalisaatiokarttatyökäulla.</p> <p>Digitukipiste jokaiseen kuntaan.</p> <p>Yhteisiä digitaalisia alustoja, kuten sähköisiä asiointipalveluita ja tietokantoja, jotka mahdollistavat yhtenäisten palvelujen tarjoamisen.</p> <p>Vapaaehtoistoimintaa, jossa diginatiivit voivat auttaa haavoittuvia asiakasryhmiä, edistää digitaalisten palveluiden jakamista ja tukemista yhteisöissä.</p>		

5 KESKI-POHJANMAAN DIGIKOMPASSIN JATKOSUUNNITELMA

Keski-Pohjanmaan maakunta on vahvasti sitoutunut digitaalisen kehityksen edistämiseen ja resurssien suuntaamiseen oikein. Maakunnallinen digikompassi toimii ohjenuorana alueen digitaalisen murroksen toteuttamisessa ja se ohjaa Keski-Pohjanmaan digitalisaatiokehitystä. Digitalisaation on tarkoitus helpottaa maakunnan asukkaiden elämää ja yritysten toimintaa (Liikenne- ja viestintäministeriö, valtiovarainministeriö. 2023. Tiedote). Kuntien on tärkeää laatia digikompassin toimenpiteille kuntakohtaiset aikataulut, roolitukset sekä miettiä kuinka resursseja kohdennetaan ja miten eri toimenpiteitä priorisoidaan. Digikompassin vaikuttavuutta seurataan säännöllisesti ja vuoden välein digikompassin ohjausryhmä suorittaa kattavan arvioinnin siitä, miten digikompassin asiakirjaa on maakunnassa toteutettu ja miten sitä ollaan jatkossa toteuttamassa. Vaikuttavuusarvioinnin perusteella seurataan digitalisaation edistymistä maakunnassa ja tunnistetaan mahdollisia pullonkauloja digitaalisen kehityksen edistämisen tiellä. Arvioinnin tulokset toimivat perustana toimenpiteiden päivittämiselle ja uusien painopistealueiden tunnistamiselle.

Maakunnallista digikompassia päivitetään vuosittain ja aina tarvittaessa. Tällä varmistetaan, että digikompassi on ajan tasalla ja vastaa digitaalisen kehityksen muuttuviin tarpeisiin Keski-Pohjanmaan maakunnassa. Päivityksen yhteydessä tarkastellaan kriittisesti aiemmin asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä, jotka mahdollistavat maakunnan edistyksen digitaalisessa murroksessa.

Keski-Pohjanmaan maakunnallinen digikompassi on tiekartta, joka ohjaa maakuntaa kohti digitaalista tulevaisuutta. Maakunnan eri toimijoiden tulee olla sitoutunut sen arviointiin, päivittämiseen ja vahvistamiseen, jotta Keski-Pohjanmaa säilyy digitaalisessa kehityksessä mukana ja mahdollistaa innovaatioiden ja kasvun alueellaan.

LÄHTEET

Arnberg, E-L. 2023. Aikataulu. Digitaalinen kompassi.

Arnberg, E-L. 2023. Oulun kaupungin ja Kuntaliiton digitalisaatiokarttapohjan testidata.

Liikenne- ja viestintäministeriö, valtiovarainministeriö. 2023. Tiedote. Yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmä: Suomen digikompassin toimeenpano etenee.

Valtioneuvosto. Digitaalinen kompassi. 2018. Saatavissa: https://vm.fi/documents/10623/124724186/Luonnos_Suomen+digitaalinen+kompassi.pdf/2ce05fc7-317d-11f1-68e3-7ccd6654ff3a/Luonnos_Suomen+digitaalinen+kompassi.pdf?t=1657536553330

Digitaalisen osaamisen SWOT

Vahvuudet	Heikkoudet
<p>[Centria]: Opinnot voidaan suorittaa sekä hybridinä (verkko+lähiopetus) että päiväopetuksena. Joitain tutkintoja voidaan suorittaa (lähes) 100 % verkossa. Strategian vahvana osana uusien oppimisympäristöjen tarjoaminen ja kehittäminen. Opettajien digiosaamiseen panostetaan. Osana valtakunnallista FUNET-verkkoa. Suuri osa opiskelijoiden palveluista verkossa. Saavutettavuuteen kiinnitetään huomiota. Opiskelijoiden digikäytön ohjaamiseen panostettu ja ohjelmistoja ja laitteita on saatavilla.</p> <p>-alueellamme hyvä ymmärrys digitalisaation tuomista mahdollisuuksista.</p> <p>KPEDU:</p> <p>-Käytettävät alustat monipuoliset, mahdollistavat erilaiset käyttöskenaariot käyttäjille sekä ryhmille eri tilanteissa ja tarpeissa.</p> <p>- digitalisaatiohankkeissa tuettu merkittävästi opettajien osaamista sekä rakennettu uusia digitaalisia oppimisympäristöjä.</p> <p>- digitaalisten oppimisympäristöjen pedagoginen tuki</p>	<p>[Centria] Opiskelijoiden verkkoyhteydet ja laitekanta saattavat olla vajavaista (tämä olisi muuten tutkittava). Etätöiden ja -opiskelun ohjaamisen taidot vaativat kehittämistä.</p> <p>-alueellamme ei seurata riittävästi eri väestöryhmien digitaalisten taitojen tasoa.</p> <p>-digikartoitusta ei ole tehty vuosikymmeniin</p> <p>KPEDU:</p> <p>- Digiosaamisen integrointi osaksi organisaation strategiaa vielä puutteellista</p> <p>- Ei työskennellä systemaattisesti henkilöstön digitaalisen osaamisen edistämiseksi, digiosaamisessa paljon vaihtelua</p>

Uhat	Mahdollisuudet
<p>[Centria] Tietoturva on aina uhkana. Kansainvälinen vaikuttaminen. Tekijänoikeuksien hallinta. Jatkuva kierre kehittämiseen, tarvitaan viisaita valintoja. Lisääntyvä tuen tarve digilaitteiden ja –ohjelmistojen käyttöön. Etätyön ja –opiskelun vaikutukset sosiaaliin ja henkiseen puoleen.</p> <p>-alueellamme digitaalisen osaamisen koulutukset vähäisiä</p> <p>-puuttuu tieto ja tietoon pohjautuva strateginen kehittyminen</p> <p>-ei ole organisaatiota, joka seuraisi ICT-alaa</p> <p>KPEDU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ICT-alan opetushenkilöstön rekrytoinnin haasteet, osaajapula - uudenlaiset tietoturva- ja kyberuhat, kyberturvallisuuden osaajien puute -Miten varmistetaan yhdenvertaisuudesta eli että kaikilla oppijoilla samat mahdollisuudet saavuttaa riittävä osaaminen? - Digitaalisten ratkaisujen toimivuus kaikille oppijoille 	<p>[Centria] Osaajien tavoittaminen ympäri maan ja maailman. Opiskelijoiden tavoittaminen ympäri maailman. Luennoitsijoiden käyttäminen paikkariippumattomasti. Uudet teknologiset ratkaisut tuovat jatkuvasti mahdollisuuksia lisää.</p> <p>-alueellamme tiivistynyt yhteistyö yritysten & oppilaitosten välillä</p> <p>-hankerahoitukset</p> <p>-tekoäly</p> <p>KPEDU:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ajasta – ja paikasta riippumattomuus, 24/7. -Prosessien kehittäminen asiakasta palvelevammaksi. - valtakunnalliset digitalisaation kehittämishankkeet - alueen digikoulutustarjonnan yhteinen koulutus-suunnittelu ja -tarjonta

Digitaalisen infrastruktuurin SWOT

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none">-useat kunnat tekevät työtä laajakaistahankkeiden edistämiseksi-panostetaan valmennuksiin; etätyöskentely, datan hyödyntäminen ym.-yhteistyö-nopeat ja toimivat yhteydet	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none">-datan kerääminen ja hyödyntäminen lapsen kengissä-syrjäkylät; kallista & yhteydet
<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none">-laajakaistahankkeet saattavat olla vaikea toteuttaa maaston & harvaan asuttujen alueiden vuoksi-kansainvälistymisen halukkuuden puute-syrjäytyminen väliinputoajana -tietoturva	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none">-alueella TKI-toimintaa

Yritysten digitaalisen murroksen SWOT

Vahvuudet	Heikkoudet
<p>Yritysten tilanne on erilainen riippuen yrityksestä, toimialasta ja sen tarpeista. Lähtökohtaisesti voidaan ajatella, että isojen yritysten tilanne on erittäin hyvä ja yritykset ovat muista edellä digitalisaatiossa, ja niiltä saisi hyvää esimerkkiä digitalisaation edistämisestä.</p>	<p>Heikkoutena voidaan varmasti nähdä, että etenkin pk-yrityksillä ei välttämättä ole tietoa eri hankkeista ja tarjolla olevista rahoituksista, koska johto on yleensä kiinni käytännön työssä ja resursseja tällaisten asioiden selvittämiseen on vähemmän. Näin myös digitalisaation kehittämiseen tarjolla olevien hankkeiden ja rahoitusten kanssa.</p>
<p>Yritykset pyrkivät viemään digitalisaatiota eteenpäin automatisoinnin avulla, kts. mahdollisuudet.</p>	<p>Digitaalisen kehityksen osalta tulee ottaa huomioon, että ylisääntely hidastaa yritysten toimintaa, innovointia ja uusien yritysten syntymistä. Digimarkkinoiden tulisi voida kehittyä avoimesti ja läpinäkyvästi sekä erityisesti kokeilutoiminnan pitää olla mahdollista. (Keskuskauppakamari)</p>
<p>Isoilla yrityksillä on yleensä hyvin resursseja ja osaavaa henkilökuntaa viedä digitalisaatiota eteenpäin ja olla jatkuvalla kehitysmatkalla.</p>	<p>Tarjonnan ja tarpeen kohtaaminen</p>
<p>Tarjonta koulutuspuolella, hankkeet</p>	

Julkisten palveluiden digitalisaation SWOT

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö • Pienet organisaatiot -> ketteruus ja kokeilujen mahdollisuus <p>[Soite] Sitoutuminen digitalisaatioon, selkeä tahtotila/suunnitelma - Digiohjelma. Tiivis yhteistyö maakunnassa. Sote sektorilla jo yhtenäistetyt järjestelmät (maakunnallinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä).</p>	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Resurssit (erityisesti pienissä kunnissa) <p>[Soite] Henkilöstön osaaminen ja riittävyys. Datan liikkuvuus erityisesti so-te välillä. Riittävä digituki väestölle. -palvelumuotoilu kuntalaiset keskiössä</p>
<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lainsäädännön muuttuminen • Uudet tehtävät • Muutosvastarinta <p>[Soite] Osaajapula. Digitaalinen syrjäytyneisyys. Kyberturvallisuus/- turvattomuus. Kiihtyvistä kehityksestä jälkeen jääminen.</p>	<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö <p>[Soite] Digitaaliset julkiset palvelut parantavat arkea ja kasvattavat tuottavuutta. Maakunnallinen yhteistyö esim. digituen ympärillä. Kansallisten palveluiden hyödyntäminen esim. Suomi.fi (vaatii myös paikallista markkinointia). Yhteiset maakunnalliset, laajat hankeaihiot.</p>

Tavoite- ja toimenpidetaulukko yhteenveto

	Osaaminen	Infrastruktuuri	Yritykset	Julkiset palvelut
Tavoitteet	<ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisen osaamisen vahvistaminen • Digitaalisten oppimisympäristöjen innovointi ja kehittäminen • Tietoturvan ja saavutettavuuden varmistaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kattavan ja luotettavan laajakaistainfrastruktuurin varmistaminen • Datat keräämisen ja hyödyntämisen vauhdittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> • Kyberturvallisuuden vahvistaminen • Rahoitus- ja tukimekanismien selkeyttäminen • Tietoisuuden lisääminen digitaalisista mahdollisuuksista 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitalisaation resurssien ja osaamisen varmistaminen • Digituon tarjoaminen • Yhteistyön edistäminen ja yhtenäiset palvelut

Toimenpiteet

Osaaminen	Infrastruktuuri	Yritykset	Julkiset palvelut
<ul style="list-style-type: none"> Laajennetaan digitaalisten oppimisympäristöjen tarjontaa ja kehittävät niitä vastaamaan tulevaisuuden tarpeita. Tarjotaan opiskelijoille mahdollisuuden valita opintojen muoto, joka sopii parhaiten heidän tarpeisiinsa, mukaan lukien hybridimalli ja päiväopetus. 	<ul style="list-style-type: none"> Nykytilan aluekartointus Suunnitelma yhteistyössä kuntien, yritysten ja oppilaitosten kanssa siitä, miten infrastruktuuria parannetaan ja laajennetaan Tiedotus kuntalaisille ja yrityksille laajakaistahankkeista ja niiden hyödyistä 	<ul style="list-style-type: none"> Kartoitus maakunnan yritysten tietoturvatilanteesta hankkeen tai konsulttipalvelun kautta esim. MDI Edistetään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja tehdään yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa: seminaarit, webinaarit, infotilaisuudet Varmistetaan, että yritysten digitaaliset järjestelmät ja 	<ul style="list-style-type: none"> Osaamiskartoitus ja koulutukset julkisen sektorin esihenkilöille ja työntekijöille digitaalisten taitojen vahvistamiseksi Koulutusta, joka kattaa digitaalisen projektinhallinnan, tietoturvan, datan analysoinnin ja muiden keskeisten digitaalisten osa-alueet Digitaalisen osaamisen sertifiointiohjelma, joka auttaa henkilöstöä kehittämään taitojaan

<p>Toimenpiteet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään etäopiskelua; interaktiiviset toimenpiteet, mikrokurssit, virtuaalilaboratoriot. • Kehitetään opettajien digitaalista osaamista ja tuetaan heitä digitaalisten oppimiskäytäntöjen integroinnissa opetukseen; etäjohtaminen. • Järjestetään digitaalisia edistävää koulutusta ja kursseja alueen asukkaille 	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteisen tietopankin luominen alueen julkisista ja yksityisistä tietolähteistä; Tarkistettava ja päivitettävä tietojen saatavuus ja avoimuus, jotta organisaatiot voivat helposti käyttää tietoja päätöksenteossa • Koulutusta ja valmennusta organisaatioille datan keräämisestä, hallinnasta ja analysoinnista • Seminaareja ja työpajoja, joissa korostetaan datan tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa • foorumeita ja alustoja, joilla organisaatiot voivat jakaa tietoa ja kokemuksia 	<p>tiedot ovat turvassa mahdollisilta uhkilta: simulaatioharjoitukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selkeä verkkosivusto tai portaali, joka sisältää yksityiskohtaisia ohjeita ja resursseja digitaalisen hankkeen rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen; selkeitä infograafisia ohjeita ja askel askeleelta opastuksia • Digitukipisteet 	<ul style="list-style-type: none"> • Foorumeita ja alustoja eri julkisten organisaatioiden väliseen yhteistyöhön ja resurssien jakamiseen • Hankkeiden kokoaminen yhteen; mitä on meneillään ja vältetään päällekkäistä työtä • Digitukiryhmän perustaminen • Digitukipiste jokaiseen kuntaan; valtakunnallinen logo, yhtenäiset viestintätavat sekä foorumit • Puhelinneuvontaa, chat-palveluita ja sähköpostitukea, jotta kaikki voivat saada apua digitaalisten palvelujen käytössä • digitaitokursseja ja koulutusohjelmia haavoittuville asiakasryhmille • Paikallisia digituki-yhteisöjä ja -verkostoja, joissa ikääntyneet ja muut tarvitsevat voivat jakaa kokemuksiaan ja saada apua • Vapaaehtoistoimintaa, jossa diginatiivit voivat auttaa digitaalisempia ihmisiä • Digitalisaatiohankkeet sivusto Keski-Pohjanmaan liiton nettisivuille, joka kitkee päällekkäistä hanketyötä. Sivulla näkyvissä maakunnassa meneillä olevien hankkeiden vastuuhenkilöt ja kohderyhmät • Yhteisiä digitaalisia alustoja, joiden avulla eri organisaatiot voivat tarjota yhtenäisiä palveluja maakunnassa • Sähköiset asiointipalvelut ja tietokannat • Maakunnan palvelut osaksi kansallisia palvelualustoja, kuten Suomi.fi
----------------------------	---	--	---	--

Digitaalinen osaaminen	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Päätavoitteet</p>	<p>Digitaalisen osaamisen edistäminen koulutuksessa</p> <p>Digituen vahvistaminen</p> <p>Innovaatiot ja teknologinen kehitys</p> <p>Tietoturva ja saavutettavuus</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Opiskelijoille mahdollisuuden valita opintojen muoto, joka sopii parhaiten heidän tarpeisiinsa, mukaan lukien hybridi-malli ja päiväopetus • Oppilaitokset kehittävät etä-opiskelua; interaktiiviset toimenpiteet, mikrokurssit, virtuaalilaboratoriot • Koulujen yhteinen alusta • Etäjohtamisen parantaminen • Erilaisiin tarpeisiin koulutuksia • Järjestetään digitaitoja edistävää koulutusta ja kursseja alueen asukkaille • Markkinoidaan ICT-alaa enemmän myös naisille • Digitaalisten työkalujen käyttöönotto yrityksissä; kuinka hyödyntää näitä digitaalisia työkaluja ja kuinka se vaikuttaa esimiestyöhön • Lisätä tekoälyyn liittyviä hankkeita • Osallistuminen valtakunnallisiin digitalisaation kehittämissankkeisiin ja parhaiden käytäntöjen jalkauttaminen alueellisten toimijoiden kesken • Digitaalisen opetuksen ja oppimisen tutkimuksen ja kehittämisen yhteistyön kehittäminen paikallisten tutkimusorganisaatioiden kanssa • Varmistaa, että tietoturva on korkealla tasolla kaikissa digitaalisissa palveluissa ja oppimisympäristöissä • Tietoisuuden lisääminen ja pienten laitteiden tietoturvan korostaminen • Huolehtia, että digitaaliset sisällöt ja ohjelmistot ovat saavutettavia kaikille, mukaan lukien erityistarpeita omaavat henkilöt

Digitaalinen infrastruktuuri	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Päätavoitteet</p>	<p>Laajakaistainfrastruktuurin vahvistaminen</p> <p>Datan keräämisen ja hyödyntämisen tukeminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Parannetaan syrjäisempien alueiden verkkoyhteyksiä ja laajentaa kuituverkkoa tavoitteena tarjota nopeita ja luotettavia verkkoyhteyksiä kaikille alueen asukkaille ja yrityksille. • Nykytilan aluekartoitus • Edunvalvonta julkisen rahoituksen varmistamiseksi • Suunnitelma yhteistyössä kuntien, yritysten ja oppilaitosten kanssa siitä, miten infrastruktuuria parannetaan ja laajennetaan • Tiedotus kuntalaisille ja yrityksille laajakaistahankkeista ja niiden hyödyistä • Datan keräämisen ja hyödyntämisen tukeminen • Edistetään datan keräämistä ja sen tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa • Yhteisen tietopankin luominen alueen julkisista ja yksityisistä tietolähteistä • Seminaareja ja työpajoja, joissa korostetaan datan tehokasta käyttöä päätöksenteossa ja innovoinnissa. • Foorumeita ja alustoja, joilla organisaatiot voivat jakaa tietoa ja kokemuksia.

Yritysten digitalisaatio	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Päätavoitteet</p>	<p>Kyberturvallisuuden parantaminen</p> <p>Rahoitusmahdollisuuksien selkeyttäminen pk-yrityksille</p> <p>Tietoisuuden lisääminen digitaalisista mahdollisuuksista</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjotaan yrityksille koulutusta ja resursseja kyberuhkilta suojautumiseksi; Kartoitukset maakunnan yritysten tietoturvatilanteesta hankkeen tai konsulttipalvelun kautta esim. MDI • Edistetään tietoisuutta kyberturvallisuudesta ja tehdään yhteistyötä alan asiantuntijoiden kanssa; Seminaarit, webinaarit, infotilaisuudet • Varmistaa, että yritysten digitaaliset järjestelmät ja tiedot ovat turvassa mahdollisilta uhkilta; simulaatioharjoitukset • Selkeä verkkosivusto tai portaali, joka sisältää yksityiskohtaisia ohjeita ja resursseja digitaalisen hankkeen rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen. • Tarjotaan helppokäyttöisiä resursseja ja ohjeita digitaalisen hankkeiden rahoituksen hakemiseen ja hallinnoimiseen. • Digitoimistot • Järjestää tilaisuuksia, joissa yritykset ja elinkeinotoimijat voivat oppia ja jakaa kokemuksiaan digitaalisista ratkaisuista.

Julkisten palveluiden digitalisaatio	Tavoitteet	Toimenpiteet
<p>Päätavoitteet</p>	<p>Resurssien varmistaminen ja henkilöstön digitaalisen osaamisen kehittäminen</p> <p>Digitukipalveluiden laajentaminen</p> <p>Koulutusohjelmat ja digitaitokurssit</p> <p>Yhteistyön foorumit ja verkostot</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Koulutusta, joka kattaa digitaalisen projektinhallinnan, tietoturvan, datan analysoinnin ja muiden keskeisten digitaalisten taitojen osa-alueet • Digitaalisen osaamisen sertifiointiohjelma, joka auttaa henkilöstöä kehittämään taitojaan • Foorumeita ja alustoja eri julkisten organisaatioiden väliseen yhteistyöhön ja resurssien jakamiseen • Digityöryhmä • Digitukipiste jokaiseen kuntaan; valtakunnallinen logo, yhtenäiset viestintätavat sekä foorumit • Puhelinneuvontaa, chat-palveluita ja sähköpostitukea, jotta kaikki voivat saada apua digitaalisten palvelujen käytössä • Paikallisia digitukiyhteisöjä ja -verkostoja • Vapaaehtoistoimintaa • Digitalisaatiohankkeet sivusto Keski-Pohjanmaan liiton nettisivuille • Yhteisiä digitaalisia alustoja, joiden avulla eri organisaatiot voivat tarjota yhtenäisiä palveluja maakunnassa • Sähköiset asiointipalvelut ja tietokannat; Suomi.fi

Ohjausryhmä

Emmi-Liisa Arnberg, digitalisaatiosuunnittelija, Keski-Pohjanmaan liitto

Aija Kaunisto, hanketyöntekijä, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Mervi Järkkälä, toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaan Yrittäjät

Ismo Hakala, professori ja informaatioteknologian yksikönjohtaja, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

Harri Keskisipilä, IT-asiantuntija, Toholammin kunta

Tuija Leivo-Rintakorpi, Vetelin kunta

Lauri Laajala, kunnanjohtaja, Perhon kunta

Marko Malvisto, talousjohtaja, Halsuan kunta

Emilia Näreaho, markkinointikoordinaattori, Pohjanmaan kauppakamari

Jukka Oravainen, toimitusjohtaja, YritysKannus Oy

Niina Patrikainen, laatupäällikkö ja tietosuojavastaava, Kpedu

Jarno Peltola, projektipäällikkö, Kaustisen seutukunta

Annika Rauma, hallintosihteeri, Kaustisen kunta

Jonne Sandberg, kehitysjohtaja, Kokkolan kaupunki

Tanja Witick, hankejohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Marko Forsell, TKI-johtaja, Centria ammattikorkeakoulu

Susanna Tuikka, hallintojohtaja, Lestijärven kunta

Timo Takala, strategiapäällikkö, ELY-keskus

Työryhmät

Digitaalisen osaamisen työryhmä:

Emmi-Liisa Arnberg, digitalisaatiosuunnittelija, Keski-Pohjanmaan liitto

Ismo Hakala, professori ja informaatioteknologian yksikönjohtaja, Kokkolan yliopistokeskus
Chydenius

Niina Patrikainen, laatupäällikkö ja tietosuojavastaava, Kpedu

Marko Forsell, TKI-johtaja, Centria ammattikorkeakoulu

Susanna Tuikka, hallintojohtaja, Lestijärven kunta

Digitaalisen infrastruktuurin ja yritysten digitaalisen murroksen työryhmä:

Emmi-Liisa Arnberg, digitalisaatiosuunnittelija, Keski-Pohjanmaan liitto

Mervi Järkkälä, toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaan Yrittäjät

Harri Keskisipilä, IT-asiantuntija, Toholammin kunta

Emilia Näreaho, markkinointikoordinaattori, Pohjanmaan kauppakamari

Jukka Oravainen, toimitusjohtaja, YritysKannus Oy

Timo Takala, strategiapäällikkö, ELY-keskus

Julkisten digitaalisten palveluiden työryhmä:

Emmi-Liisa Arnberg, digitalisaatiosuunnittelija, Keski-Pohjanmaan liitto

Aija Kaunisto, hanketyöntekijä, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite

Jarno Peltola, projektipäällikkö, Kaustisen seutukunta

Annika Rauma, hallintosihteeri, Kaustisen kunta

Tanja Witick, hankejohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soite